

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, szombat, október 1-én.

270. szám.

Vadkacsák.

A bécsi hírek alapján az ellenzék ma megint egész raj vádat szegzett a kormány mellé. De erre a rajra is rá lehet olvasni a spanyol armada megsemmisítésének emlékére vert érem feliratát: *afflavit Deus et dissipati sunt*. Egy lehelet nyomán eltűnt a föld színeről.

Csak egy lehelletre volt szükség. Mert olvassa el bárki a miniszterelnök mai nyilatkozatát és nem talál benne semmi újat. Mégis elnémitotta vele a vádakát. Csak ismételte, amit már annyiszor elmondott, hogy a két kormány a kiegyezési javaslatokra nézve ugyan megállapodott, de a kvótára nézve a magyar kormány szóba sem állhatott, mert ez egyelőre a deputációk dolga s csak ha ezek nem tudnának megegyezni, utalja a törvény királyi döntés alá. Aki pedig az ismételt nyilatkozat után is hinné, hogy a magyar kormány megígérte a magasabb kvótát, az egyszerűen felejtli, hogy az ilyen ígéret már azért is nevetséges volna, mert hiszen a két kvótaküldetés az utolsó pillanatban is megegyezésre juthat. S akkor ugyan mi értéke volna az egész ígéretnek?

Nem akarjuk azonban vitatni, hogy az ellenzék joggal hökkent meg, amikor a bécsi tudósításokból azt olvashatta ki, hogy a Reichsrath elé terjesztett kiegyezési javaslatok indokolása a magasabb kvótától teszi függővé a fogyasztási adók átutalását. Mikor gyanu merül fel, hogy

a két kormány között talán olyan megállapodás is történt, melyről csak az egyik mer hangosan beszélni, joggal provokálja a másiknak nyilatkozatát. Az obstrukció sok fölösleges kérdése közül tehát egy komoly kérdés vált ki ma s erre aztán a miniszterelnök nem is maradt adós a felelettel. Hogy ebben a feleletben egyáltalán semmi újat sem kellett mondania, ez meg viszont azt bizonyítja, hogy a magyar kormány már eddig is mindent elmondott, ami a jelen viszonyok közt az ország tájékoztatására szükséges. És ez sem mellékes adalék az obstrukció jellemzésére.

Az a kis vihar, mely a bécsi hírek nyomán idehaza keletkezett, a mai nyilatkozattal elsöndesült. Csak az a jelenleg maradt meg feltűnőnek, hogy mi okon került az a bizonyos junktim az osztrák javaslatok indokolásába? Bánffy Dezső erről mindössze annyit mondott, hogy a két törvényhozás elé terjesztett javaslatok konformisak, az indokolásokat kölcsönösen ellenőrizni pedig egyik kormánynak sem lehetett tisztje. Formai szempontból ez a nyilatkozat teljesen korrekt, kifogás alá nem eshetik. A többi meg épenséggel egyéni appreciáció dolga. Valaminek az indokolása ugyanis csak kicsi részben függ a cél azonosságától. Belejátszik az indokolásba az idő és a helyzet, a kapacitáló és a hallgatóság karaktere. És belejátszik még sok egyéb: Minthogy jóforman csak meg kell pendíteni és emlékszik mindenki, hogy másképen indokolt Kossuth Lajos és

másképen például Besze János. Pedig egyet akart mind a kettő. Azonfelül másképen kapacitálják a magyart és másképen a németet. Nincs tehát abban semmi különös, hogy Thun is másképen indokol, mint Bánffy. Neki szegénynek osztrákokkal van dolga.

Amitől idehaza úgy megijedtek, a Bánffy nyilatkozata után csak taktikának vehető. Thun tudja, hogy milyen taktikára van szüksége. S ha jónak látta a kiegyezési javaslatok indokolásába a junktimot belevenni, az nekünk ugyan mindegy lehet, amikor a vásár kettőn áll, a magyar kormány pedig nem hajlandó kötélnek állani. Hiszen ugyanolyan fáradtsággal belevehette volna az indoklásba azt is, hogy Ausztria a fogyasztási adók átutalása ellenében anektálja Magyarországot. Ígéretnek ez nagyobb, a megvalósításába pedig csakugy meg van a beleszólásunk. Amíg Magyarország kormánya a törvény erős várából ki nem mozdul, Ausztria pedig a maga törvényeiben jogainkat nem érinti, az indoklásába taktikai szempontból akármit beletehet. Magyarország legfőbb mosolyog a furcsa taktikán. Ellenben Ausztria ilyen körülmények között joggal kérheti számon kormányától a szükséges komolyságot és megbízhatóságot. Am ez már egészen az Ausztria és a Thun dolga, végezzék el egymás közt.

Kétségtelen, hogy ez nem lesz egészen sima leszámolás és a Bánffy Dezső mai határozott nyilatkozata fel fogja egy kicsit korbácsolni az osztrák obstrukció

Hűség.

Vacsorázás után, ahogy a vendégek kiszállingóztak az étterem füstös levegőjéből a gyéren világított utcára, egyik törzsasztal mellett két régi jóbarát még borozgatott.

Agglegények voltak. Tíz-tizenöt év óta járnak ide vacsorálni, egyik estét szakasztott úgy töltve, mint a másikat. Szivarozgatva, unalmasan. A fejében mindeniknek motoz valami farszót, bénító gondolat, amelytől nem tud szabadulni. Hol a múlt, hol a jövő. Az egyik csak olyan száraz és lélekölő, mint a másik. Nincs benne semmi a napsugárból, semmi a meleg színből, csak a sötét, komor felhőnek rideg hasonmása.

A köpczös, borzas szakállu, aki néhány évvel idősebbnek látszott a másiknál — fészkelődni kezdett. Maga elé bámult és megszólalt:

— Csakugyan megházasodol?

— Igen . . .

— Ostoba gondolat! . . . mormogott rá fanyar hangon. Azután újból kérdezősködött:

— Es elvált asszonyt akarsz?

A másik szó nélkül ráhagyta:

— Elment az eszed? Ha már megváltál és mindenáron asszony kell, ám menj a lányok közé, a virágos kertbe és azt szakszold le, ametyik üde, harmatos, érintetlen. De ne nyulj az otthagytott árva virágszál után!

— Szeretném tudni, mi kifogásod van az elvált asszonyok ellen! — kérdezte a fiatalabb, kissé ingerülten.

— Hát elmondom, ha akarsz. Tudom, hogy hiába beszélek, de annyi eredményt talán ki tudok erőszakolni, hogy majd ha családod, abban a balga hitvedben, hogy az elvált asszony, az a te leendő feleséged, mert már megállapodott, mert okos és higgadt, — téged szeretni fog, — talán majd eszedbe jutnak a szavaim!

Hallgas ide!

Nemrégiben egy barátom uradalmában vadászatot voltam. Pompásan sikerült minden. Urasan el voltunk látva, kényelem, jó bór, szép asszonyok nem hiányoztak. Hanem ismered a természetemet, engem az ilyesmi nem nagyon érdekel.

Nekem csak egy kölyök vadászkutya tetszett meg. Alig volt egyéves, okos, értelmes, fürgé és vigyázó. Belebolondultam, mint a hogy bele szoktak bolondulni a süldő lányokba a kamasz fiúk. És nem akartam nélküle hazatérni.

Alkút kötöttem hát a barátommal s velem jött az eb is.

Gyermekéveim óta nem éreztem olyan örömet, mint most, hogy a kutya udvaromban szaladgált. Az első gazdája híres volt arról, hogy élvezetve, meg korbáccsal nevelte a kutyáit. Nálam soha verést nem kapott. Becézgettem, kényeztettem és szerettem, mert csaknem úgy tekintettem, mint egy jóbarátomat. A kutya is ragaszkodott hozzám s rövid idő múltán úgy megszokott, hogy ha félig

agyonverve kidobtam volna az utcára, akkor is visszavánszorgott volna hozzám.

Két év elteltével ugyanarra a vidékre kerültem. Velem volt a kutya is. Gondoltam, meglátogatom a barátomat. A faluból neki-indultunk az erdei utnak. Ahogy egy dombsabb helyre felérünk, a kutya izgatott türelmellenséget kezd elárulni. Egyik utról a másikra ugrál és vinnyog, mint mikor valamit érez. Egy-egy percze megállt. Szép karcsú teste kiegyenesedett s vaskos, erős nyaka alatt, amint lábait szinte ugrásra készen nekifeszítette a földnek, a szügyenél csomóba rándultak össze az izmok. Értelmes szép fejét feltolta magasan a levegőbe, akárcsak vadat szimatolna.

Felém tekintett s orrlyukait idegesen húz-gálva, összezavart pofájából síró-vinnyogó hangokat hallatott. Szeretett volna kérdezni tőlem, valamit, hogy eligazodhasson ösztönsugallta gondolatain.

Mit érezhet ilyenkor az állat? Mi bánt-hatja? Vagy testének mely részét érinti a szagló idegeket átfutó finom valami?!

Megerzi a régi otthonát, a kölyökkora helyének a szagát és ha beszélni tudna, ezeket mondaná:

— Itt van a régi fészek, a régi gazda! Most már mehatsz, téged akár sohase lássalak többé . . .

Egyszerre erős ugatás tör ki belőle s nekiiramodik a távol rejtőző kastélynak. Nincs hatalom, ami visszatartaná. Az erdő csak

védelmeit. Már most nincsen kizárva a lehetőség, hogy Thun épen ezt akarta, és kedves jelenség lesz neki, ha Wolfek a pillanatnyi megfontolás után megint eldobják a gyepőt. Vannak ugyanis, akik azt hiszik, hogy október nyolczadika kritikusi napja lehetne, ha addig a Reichsrath munkaképtelensége ki nem derülne. De ha ez csak legenda volna, az a leszámolás ugy sem tartozik reánk. Akkor azt fogja mondani az osztrák törvényhozás, hogy kelepcebe csalták, hogy rászédtek. De az osztrák törvényhozás nem most esnék meg először az ilyen malheur. S ha mégis inkább venné zokon, mint bármikor azelőtt, Thun akkor sem ijed meg a Reichsrathtól. Tudja ugyanis, hogy minden kormány üvegből van és össze lehet törni, akár alulról, akár felülről ütök, de az osztrákok kormányukat alulról hiába próbálják összetörni, a legerősebb ütésnek is ellenállnak, holott felülről egy porszem is összezúzhatja, mint a bolognai üveget. Thun tehát könnyen kiállja, amíg csak a Reichsrath haragszik reá.

Magyarországot azonban ez a játék nem érinti. A magyar kormány, ahogy az ischli tanácskozások után hivatalosan közölte, készen van minden eshetőségre. S ha időközönként mindenféle vadkacsaröppen fel Ausztria tájékáról, nem kell se megijedni, se meglepődni. Mocsaras tájék az odaát és nem szokatlan, hogy onnan egész rajjal szálljanak fel a vadkacsák. Csak szálljanak. A fegyver a mi kezünkben van . . .

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak délelőtt tíz órakor ülése lesz.

Törvényjavaslat az újonczjutalékról. Fejérváry Géza báró a képviselőház mai ülésében törvényjavaslatot terjesztett be, melyben az 1889. évi VI. törvényzikk és az 1890. évi V. törvényzikk értelmében megállapítandó újonczjutalék mennyiségét az 1899. év végeig a közös hadsereg és hadi tengerészet fentartásához az eddigi 103.100 főnyi, a honvédség

számára pedig 12.500 főnyi újonczjutalékok változatlanul meghagyja. A törvényjavaslat indoklásában el van mondva, hogy bár a véderőtörvény értelmében az újonczjutalék tíz évi határidőre volna az év végeig megállapítandó, ennek a fontos kérdésnek mostani napirendre hozatalától el kell tekinteni, mert a monarchia két állama között fenforgó közgazdasági egyezkedési kérdések mellett a jelen időpontban és a jelen viszonyok között időszerűlennék mutatkozik ez annál is inkább ineri a sürgős megoldást igénylő függő egyezkedési kérdések oly számosak, s azok kielégítő megoldása a felmerült sok nehézség folytán annyi időt vesz igénybe, hogy azokat egy újabb, bár véderönket érintő, tehát szintén fontos kérdésnek szőnyegre hozatalával szaporítani nem látszik célszerűnek. Ezért tartja a miniszter helyesebbnek az ideiglenes intézkedést.

Választások a Házban. A képviselőház holnapi ülésén az alelnök és néhány bizottsági tag választása lesz napirenden. A szabad-élvű párt ma este kijelölő értekezletet tartott Podmaniczky Frigyes báró elnöklése alatt, amelyben a ház alelnökének Berzeviczy Albertet a kereskedelmi bizottságba Vörös Lászlót, a pénzügyi bizottságba Szabó Imrét, a földművelési bizottságba Justh Ferenczet és a számvizsgáló bizottságba Kubinyi Andort jelölte. Berzeviczy Albert a megválasztása előtt néhány napra Kassára utazott.

A katolikus autonómia. A katolikus autonómiai kongresszus kilenczes albizottsága a főrendiház tanácskozási termében Szapáry Gyula gróf elnöklése alatt ma tartott gyűlésben befejezte az előadói javaslat tárgyalását és azt némi módosításokkal elfogadta. A hitelesített tervezetet most közölni fogják a hercegprímással és a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel, hogy észrevételeiket a kilenczes albizottság elaboratumára megtehessék. Ez esetleges észrevételeket azután közölni fogják a kilenczes albizottsággal, amely azokat újra tárgyalás alá veszi. Az ülés végén Hornig Károly báró veszprémi püspök a bizottság nevében köszönetet mondott az elnöknek a tanácskozások szakavatott vezetéséért.

A megczáfolt junktim.

(Az országgyűlésből.)

A folyosón csöndes volt a világ. Még az a reménység sem mozgatta meg az obstrukció táborát, hogy ma megint napirend-javaslathoz lesz szerencséje. Mintha az obstrukció

is megütta volna máf, hogy püszta ijesztés okáért csáttoztassa a fogait és végre megki-vánta a régi valót. A napirendet.

— Talán lesz néhány felszólalás, de belemegyünk a napirendbe — mondta Kossuth Ferencz a folyosón.

S úgy is volt. A királyné emlékére szóló javaslat harmadik olvasása után Szilágyi Dezső indítványozta, hogy a képviselőház válassza meg holnap alelnökét és a bizottságok hiányzó tagjait — ezt a napirendet pedig egy-két rövid felszólalás után el is fogadták. A felszólalások közt igazi magja csak egynek volt: Apponyi Albert gróf hozta ugyanis szóba a bécsi híreket, amelyek szerint az osztrák kiegyezési javaslatok indokolása a fogyasztási adók átutalását a magasabb kvótától tenné függővé. A nemzeti párt vezére erősen kihegyezte ezt a kérdést és felvilágosítást követelt a miniszterelnöktől, hogy vajjon Thun gróf indiskréciót vagy vakmerőséget követett-e el s a két kormány csakugyan megállapodott a magasabb kvóta és a junktim iránt?

Az ellenzék fölhevült a kihegyezett kérdésen s egy pillanatra úgy tetszett, hogy vihar lesz.

De Bánffy Dezső báró miniszterelnök hamar elfojtotta az egész vihart. Egyszerűen kijelentette, hogy a kvóta ügyében a magyar kormány semmiféle ígéretet nem tett és nem is tehetett. Ami pedig az osztrák javaslatok indoklásában a bécsi hírek szerint benne van, az lehet az osztrák kormány vágya, reménysége, vagy akár követelése is, de nem megállapodás. A kiegyezési javaslatok összehangzók — az indokolásokat pedig a két kormány nem ismertette kölcsönösen egymással. Egyébként talán már a jövő héten találkoznak a kvótaküldöttségek s ezeknek munkája előtt ugyanis hiába volna akármilyen megállapodás vagy ígéret.

Ez a nyilatkozat az egész Házban a legjobb benyomást tette és a folyosón megayugvással mondogatták az emberek:

— Sakkozik a két kormány. Tegnap Thun huzott, ma Bánffy. Mi kibiczek pedig nyilván akkor cselekszünk legokosabban, ha mentül ritkábban szólunk bele az izgalmas játékba . . .

ugy hangzik a szagatott csabolástól. Ráismer mindenre. A fákra, az utakra, a nagykapura, az istállóra, meg a régi kutyákra. Körültekossa az udvar zegét-zugát és ahogy rátalál volt gazdájára, úgy nekiront, majd felfordítja.

Az ember sem sem érzi a viszontlátásnak azt a kicsapongó örömet, amit az állat érez.

Ott háltam a kastélyban s másnap indultunk vissza. A kutya a kapuig velem tartott s ott visszamaradt. Nem akart jönni. A kocsis ostorral verte utánam jó távolságra, míg végre belenyugodott sorsába és szomorúan lépkedett utánam.

Szép, fényes szemei bánattal voltak tele. Ugy kulogott egész hazáig, mintha örökre elveszítette volna a kedvét. És idehaza sem örült többé semminek. Tunya volt, bánkódott a régi után, az első otthon után, ahol ha verték is, boldogabb volt, mint nálam, a másodiknál.

Egy-egy napra mégis fölvidult, megint a régi kedves állat lett. De újra meg újra visszacsúszott buslakodásába és egy napon megszökött a régi gazdájához, vagy tudja isten hová.

... Hát lásd, ehhez hasonlít az elvált asszony!

Csak nézd meg a huszéves leányt, amint kiválasztja magának a sok közül azt az egyet, akit igazán szeret és karját karjába fűzve végigsétál vele az utcán.

Óvó az egész világ!

Szeretem minden szava, odaadás minden gondolata és csak szin-boldogságot ismer az

öntudata. Egymásé lesznek és az asszony alig talál eléggé édes, hízogó szavakat ahhoz, hogy igaz szerelmét untalan bebizonyítsa.

Ha lát az utcán más fiatal párt, futólag rájuk tekint s bent a szívében valami melegség szüntelenül azt mondja:

— Ti korántsem lehettek olyan boldogok, mint mi, mert te századrészben sem szereted úgy az uradat, mint én az enyimet! Ide nézetelek felém, meg az uramra.

Mi jöhet közbe később, nem tudhatjuk. Egyiknél baj, a másiknál más. Az asszony szenvedni, türi a bántalmakat, melyeket szívével érez meg.

Mert rögtön megsejti a veszélyt, azt, hogy nem szereti már az ura. Csak sirni tud a veszteség felett, keservesen sirni. Siratja a jelenét, azt siratja, hogy elveszítí férjében mindenét.

De ne gondold, hogy csak egy pillanatra is megbánta volna a multat, mely férjéhez vezette, ne gondold, hogy félve pillant a jövője felé.

Azzal a titokkal megy sorsa elé, hogy bármi várjon reá, az első emlékek odabenn érintetlenül maradnak.

Tudod te, mi az első emlék egy asszonynál? Ebből szívja az életerőt, ebből táplálja a lelke boldogságát!

Megtörök és elválnak, mert a leány elviselhetetlen. Megkezdődik a szegény ciliagyótt asszony szomorú, magányos élete.

De büszkén hordja akkor is szívében, a

fájdalmak tövisai között régi szerelmének, boldog emlékeinek el nem hervadó rózsáját.

Ó hinni akar az igazakban és soha el nem veszti a reménységét. Mi kell ahhoz, hogy kibéküljenek és ismét megértsék egymást? Egy pár perc, melyben egyszerre dobban meg a szíveresük és el lesz feledve minden.

De az idő halad, halad tovább. Mindjobban ellepi a gyep a visszatérés keskeny ösvényét. Bogáncsok hajolnak reá és megszagatják, megverezik az elvált asszony gyöngye testét. Anyagi gondok is bukkannak föl. Az asszony még fiatal, tudnia kell felejtetni és belenyugodni abba, hogy agglegnyek, akik még soha sem voltak igazán szerelmesek, udvarolhassanak körülte.

Egy aztán kiválik közülök és vallomást tesz. Kész feleségül venni őt.

El kell fogadnia az ajánlatot. Értsd meg jól; el kell! Hogy miért, azt nem fogja bevallani. Daczból, boszúból vagy hiúságból, hogy megmutassa férjének: ime, lásd, te eldobtál s jött egy másik, aki magához emel, te meguntál, ez a másik nálam keresi a boldogságát!

Alig hangzanak el ezek a büszke szavak, odabenn lassan megszólal a másik, az igazi hang:

— Ha visszahívnál, ha megbocsáthatnál! . . .

És meg minden a maga rendje szerint. Te sem fogsz már sokat kívánni semmiből, sem a szerelemből, sem a szépségből. Nyu-

A képviselőház ülése.

Szilágyi Dezső elnök tíz órakor megnyitja az ülést, bemutatja Jakabffy Imre szászhermányi mandátumát és több új kérvényt a földadó és a börzeadó behozatala végett. Majd új törvényjavaslatok nyújthatók be.

(Új törvényjavaslatok.)

Fejérvári Géza báró honvédelmi miniszter bevezeti az unjoczfutalék megajánlásáról szóló törvényjavaslatot.

Dantei Ernő báró kereskedelmi miniszter több helytérdekű vasut engedélyezéséről szóló javaslatot nyújt be.

A Ház a javaslatok kinyomatását és szétosztását elrendeli.

(Törvény a királynőről.)

Nyegre László felolvassa a királyné emlékéért megörökítő javaslatot, melyet harmadik olvasásba egyhangúlag elfogad a Ház.

(A holnapi napirend.)

Az elnök indítványozza, hogy a holnap délelőtt 10 órakor kezdődő ülés napirendjére tűzzék az alelnök választását és egyes bizottságokban megüresedett helyek betöltését.

Pótlányi Géza rámutat arra, hogy a képviselőház egy hónap alatt semmi eredményes munkát nem végzett. Meggyőződése, hogy a magyar kormány czútdatatosan cselekszik s az osztrák kormányval karöltve államcsínyt akar elkövetni. Lehetetlen helyzetet akar teremteni.

Kossuth Ferencz: Hozzájárul a csonka napirendhez. A maga és a párt nevében megbotránkozását jelenti ki, hogy mikor az országnak legfontosabb ügye vár elintézésre, akkor a parlament idejét pocsékolja. Ezt akarta csak megjegyezni. (Helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon.)

Apponyi Albert gróf: Hozzájárul az elnök indítványához, mert ez nem állapít meg érdemleges munkarendet. Érdemleges munkarendhez mindaddig nem járul, míg a kormány a kiegyezés kérdésében nem tájékoztatja a Házat.

A helyzet ma súlyosabb, mint volt akkor, amikor ezt a kérdést először felvetették. Súlyosabbá vált azáltal a leleplezés által, melyet az osztrák kormány előterjesztései tartalmaznak. Mert addig, amíg a magyar kormány minden hozzá intézett kérdéssel szemben tagadta, hogy a kvóta felemelésére nézve az osztrák kormányval bármilyen megegyezés léteznék, az osztrák kormánynak a fogyasztási adókra vonatkozó előterjesztése az indokolásban hivatalosan tartalmazza azt, hogy ami a pénzügyi előnyök ezek az előterjesztések Magyarországnak nyújtanak, annak megadása egyenesen a magyar kvóta megfelelő felemeléséhez van kötve. (Ugy van! a baloldalon.)

Itt tehát két dolog közül egy áll: vagy nem felelt meg a valóságnak a magyar kormány az a nyilatkozata, mely szerint ő az osztrák kormány-

nyal a kvóta felemelésére nézve megegyezésre nem jutott, vagy az osztrák kormány hallatlan vakmerőséget engedett meg magának, midőn egy egyezményes javaslat indokolásában hivatalosan a megegyezés oly feltételét állítja, melyre nézve a megegyezés nem jött létre.

Csak még egy harmadik lehetőség olyan, mely nincs kizárva, az, hogy régebben ugyan ily természetű megállapodás az osztrák kormány és magyar kormány között nem létezett, hanem a híres augusztusi tárgyalások alatt jött létre s ma ilyen megállapodás van, vagy az osztrák kormány követett el olyan vakmerőséget, mely a magyar kormányra nézve erkölcsi lehetetlenséggé tenné, hogy vele tovább tárgyaljon.

Ma tehát a helyzet még bonyolultabb, fenyegetőbb és a magyar parlament igénye, hogy világosan lásson, ma még evidensebb, annak érvényesítése ma még szigorúbb kötelessége. Azért ismételve kijelenti, hogy az elnöki propositióhoz csak azért járul, mert az érdemleges munkarendet nem érinti.

Bánffy Dezső báró miniszterelnök: Tisztelt képviselőház! Szükségesnek tartom néhány szóval reflektálni azokra, amiket Apponyi Albert gróf tisztelt képviselőtársam a kvótát illetőleg mondott.

A két kormány a törvényjavaslatot egyetértéssel állapította meg és egyértelmű törvényjavaslatot terjesztett a két Ház elé; az indokolás sem az osztrák kormány részéről a magyar kormányval, sem a magyar kormány részéről az osztrák kormányval szemben külön bírálat tárgyát nem képezte. Én azt nem ismertem, a gyakorlatnak megfelelőleg nem is volt szükséges ismernem, olvastam a lapokban annak tartalmáról; azonban ki kell hogy jelentsem, hogy a magyar kormány és osztrák kormány között a kvótára nézve semmiféle megállapodás fenn nem áll. (Helyeslés.) A magyar kormány ma is azon az állásponton van, hogy ebben a kérdésben a kvótabizottságok hivatottak eljárni. (Helyeslés. Ugy van! jobbfelől.) Épen arra törekedtem és reményem eredményével, hogy a kvótabizottságok legközelebről tárgyaljanak és ebben a kérdésben a megoldás a kvótabizottságok útján keressék, keressék úgy, ahogy a kvótabizottságok azt jónak látják, ahogy a magyar kvótabizottság már kijelentette: a számszerű adatok szigorú figyelembevételére alapján.

Ha az osztrák kormány előterjesztése indokolásában reményét köti ahhoz, vagy követelését, ha úgy tetszik, hogy a kvóta felemeltesék, ez az ő egyéni nézete vagy óhaja is lehet, de e tekintetben semmi néven nevezendő megállapodás az osztrák kormány és a magyar kormány közt fenn nem áll. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Óh mennyire óhajtaná ilyenkor, ha pilanat alatt összesajtolná szívét a győtrő fájdalom s örökre be lenne fejezve minden!

Érted ezt?

A te neved, a te figurád, ne gondold, hogy valami fontos szerepet játszik ebben a töprengésben. Első a régi férj s te az utolsó vagy. Ahhoz az ösztön-hűség vonzza mindvégig, kitéphetetlen gyökerekkel, hozzád a kényszer-hűség láncolja — addig amíg te akarod.

Az elvált asszony szívébe örök hűség, végnélküli szerelem és hihetetlen áldozatra képes asszonyi erő van bele teremtve — az első iránt!

Kutyahűség lakik benne, mely elnémul, ha külső kényszer bilincsekbe veri, de él végnélkül, mert táplálékát a szív legbelsőbb kamrájából szívja.

Nem hallottál még elvált asszonyokat, akik később, mikor a második férjhez mentek, egyszer csak elválnak ettől is és visszatérnek a régihez? Fellobban a régi tűz lángja!

Ezek az igaziak!

Az utca azt mondja rájuk: komédia, boldogság! Én meg azt mondom, hogy ezek mennek igazán a szívük lüktetése után. Ezek a boldogság, ezeknek van igazságuk és nem az utcának.

Kutyahűség lakik az elvált asszonyban — barátom, kutyahűség az első férj iránt.

Am ne legyen igazságom!

Lovász János.

Ily körülmények közt nem látom fenforogni azt az újabb sérelmet és újabb indokot, amiért ebben a Házban tárgyalni ne lehetne. A kiegyezési javaslatok a Ház előtt fekszenek, e javaslatokkal, reményem már e hét folyamán vagy a jövő hét folyamán az illetékes bizottságok foglalkozni fognak; különösen a pénzügyi bizottságban e tekintetben, ha nem is mondhatom, hogy határozat, de megbeszélés jött létre arra nézve, hogy midőn a bizottság a költségvetés tárgyalását bevégezi, ami, reményem, e héten vagy a jövő hét elején megtörténik, azonnal hozzá kezd a hozzá utasított kiegyezési javaslatok tárgyalásához.

Hát, tisztelt Ház, ezek a javaslatok a bizottság előtt fekszenek. Hogyan méltóztatnak képzelni, hogy a Ház már azokkal foglalkozzék, midőn azok még bizottsági tárgyalást kívánnak. (Ugy van! jobbfelől!) Ily körülmények közt egyáltalában nem ismerem el, hogy jogosan méltóztatnak a kormányt támadni, legkevésbé jogosan azzal, hogy nem foglalkoztatja három hét óta a Házat. Hiszen nem én gátoltam, hogy egyes javaslatokat a Házban ne tárgyaljanak, hanem a képviselő urak. (Zaj a szélsőbaloldalon.) Mi ebbe belenyugodtunk, mert nem tartjuk nagy veszedelemnek, hogy ha azok a javaslatok, amelyek már tárgyalásra készek, rövidebb vagy hosszabb időre elhalasztatnak, bárha nem tudom, hogy nem lett volna-e czélszerű és jó, például a Margit-hídról szóló javaslatot letárgyalni, mert a mai kedvező kis vizállásra való tekintettel, az őszszel az építkezést megkezdhetnék volna. De vannak még más ilyen természetű tárgyak is, tisztelt Ház. De hát méltóztatnak abban a nézetben lenni, hogy azokkal ne foglalkozzunk, én nem erőltetem a dolgot. (Ugy van: jobbfelől.) Méltóztatnának ebben a maguk álláspontjának az érvényesülését látni; de ha ezt méltóztatnak látni, akkor ne méltóztatnának ezért a kormányt felelőssé tenni. (Élénk helyeslés. Ugy van! jobbfelől.)

Horánszky Nándor: Ha áll az, amit a lapokban olvastunk, hogy tudniillik az osztrák kormány a gazdasági kiegyezésre vonatkozó egyezményeket csak azzal fogadta el, állítólag az átutalási eljárásához csak azon feltétel alatt járul, ha a magyar kvóta felemeltetik, akkor a két kormány között egyezményes megállapodás nem jött létre, ha pedig nem jött létre, akkor már ma megvan szegve az 1898. évi I. törvénynek az a rendelkezése, hogy abban az esetben, ha a két kormány közt megegyezés nem jönne létre, a magyar kormány május havában vagy mindjárt nyomban április után az önálló berendezéseken nyugvó előterjesztéseket megtenni köteles. Egyik a kettő közül. Vagy van megegyezés feltétlenül, vagy nincs. Ha van feltétlenül, akkor az osztrák kormány előterjesztése nem tartalmaz valóságot. Ha a megegyezés feltételhez van kötve, akkor meg van szegve az 1898. I. törvénynek a rendelkezése. Ezt akarta csak konstatálni. (Helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon.)

Az elnök a holnapi ülés napirendjének megállapítása után az ülést bezárja.

KÜLFÖLD.

Az osztrák kereskedelmi miniszter lemondott. Jelentettük már, hogy Baerenreither dr., az osztrák kereskedelmi miniszter lemondott állásáról. Ujabbán azt jelentik ehhez a lemondáshoz, hogy az nem áll összefüggésben a német nagybirtokosság pártjának a Reichsrathban ma már elfogadott sürgősségi indítványával, hanem oka abban a feszültségben keresendő, amely a balpártok és a kormány között fennáll, és mivel Baerenreither a balpártok egyikéből került ki, ő elejét veszi annak a küzdelemnek, mely az ellenzék és a kormány között folyik és melynek végcélja a Thun-kabinet megbuktatása. Baerenreither lemondása megáthatalatlan elhatározáson nyugszik és bár minden oldalról törtétek lépések, hogy rábírák, maradjon meg hivatalában, nem tántorítható el szándékától. Ennek következtében keresik már az utódját is. Míg egyfelől Milevsky képviselőt jelölik, mások Weigelsperg báró osztályfőnököt emlegetik, mint a jövő kereskedelmi minisztert.

godt, zavartalan, kényelmes napokra vágytál, azt mind megkaptad.

Nem fogod kiolvasni az asszony szeméből soha, hogy az valaha visszagondolna az eisőre. Ahhoz lélek kell, ahhoz szív szükséges. Napirendre térsz hát felette: elváltak, egymásra nézve meghaltak.

Aztán mulnak az évek egyszerűen, nagyobb zavarok nélkül. Künn sétálgatsz majd a tavaszi napsugarban, ezer meg ezer ember közt az utcán. Egyik karodon a feleséged, a másikkal kis gyermekedet vezeted.

Neked nem tűnik fel egyéb, mint hogy a feleséged kissé szórakozott lett. Alig vigyáz a beszédedre s elfelejti a köszönéseket is fogadni.

Asszonyi szeszély! — gondolod, s mentek tovább.

Te azt sohasem fogod megérteni: mi történt ez alatt a rövid idő alatt a feleségeddel?

Hát az utcán, a néptömeg között egyszerre csak megpillantotta a régi férjét, aki elhagyta, aki megvetette őt.

Szegény asszonynak egész boldogsága végigfutott a lelkén, hirtelen, villámcapásként, égető nyomokat hagyva szíve rejtett sebében.

Azt véled: ilyenkor nem gyűlölsz meg téged? Gyűlölsz, utál, daczára annak, hogy nem voltál részese boldogtalanságának. Mert te vagy a második, holott ő csak az első ismeri el most is. És utálja az életet, benne mindazokat, akik boldogok lehetnek. Te is azok közé tartozol, aki boldog vagy, mellette a szenvedő mellett.

Thun veresége.

(A Reichsrath. ülése.)

Az osztrák képviselőház mai ülése a kormány egyik kisebb vereségével végződött, akárcsak ha a Reichsrath egy pillanatra annak a különböző foku de általános bizalmatlanságnak lett volna visszatükrözője, amelyet az alkotmány felfüggesztését tervező Thunnal szemben táplál az egész Ausztria. A ház ugyanis a Schwegel báró sürgősségi indítványát tárgyalta, az alkotmányhü nyabirtokosok pártjának rezolúcióját, mely egyik pontjában Thunt a két kormány megállapodásai dolgában részletes felvilágosítás iránt interpellálja meg, másik pontjában pedig azt indítványozza, hogy a kiegyezési javaslatok első olvasása minden más tárgyat megelőzőn. A baloldal legmérsékeltebb és legkomolyabb csoportja ezzel az indítványával a kormánynak azt a tervét akarta meghusítani, hogy a parlament munkaképtelenségét hamarosan megállapíthassa, ha ugyanis a többség belémeleg a második pontba, akkor az obstrukciónak (legalább is a látszat szerint való obstrukciónak) eleje van véve. Thun tervének csodóját az első pont még csak fokozni volt alkalmas, mert ha a kormány a megállapodásokról nyilatkozik, akkor az alkotmány felfüggesztésének tervét egy parlamentáris gyűlekezetben semmi esetre sem vallhatja be, csak olyan nyilatkozatot tehet, amelylyel az alkotmányról való vélekedésében utólag is kötelezi. Thun emel-fogva az indítvány második pontját hamis loyaltásból elfogadta, de az első pont ellen mindenáron tiltakozott. A Ház mindazonáltal jelentéktelen szótöbbséggel az egész indítványt elfogadta, vagyis leszavazta a kormányt. Ezzel a váratlan incidenssel végződött a mai ülés. Thunnak most már kérdés, hogy mekkora veszteséget jelent ez a megállapodás. Mert ha nyilatkozni tovább sem akar, vagy ha nyilatkozatában csak semmitmondó retorikára szorítkozik, akkor esetleg olyan botrányokra lehet kilátás, hogy a „munkaképtelenség” a Thun kedvére csakugyan bebizonyosodik.

Az ülés lefolyása a következő volt:

Fuchs elnök tizenkét óraker megnyitja az ülést. Napirenden van a kvótaküldöttség megválasztása és a Schwegel indítványának tárgyalása, amivel a kiegyezési javaslatok kérdése került napirendre.

Az elnök jelenti, hogy a következő indítványok érkeztek be: Schönerer képviselő sürgősségi indítványa a nyelvrendeleteknek rögtönös visszavonása, a német nyelv hivatalossá tétele dolgában, továbbá Hochenburger képviselő sürgősségi indítványa, amely a kormányt felszólítja, hogy a kiegyezési javaslatokat azonnal vonja vissza és kezdjen új tárgyalást Magyarországgal.

Az indítványok fölolvastása után Schönerer képviselő azt kérdezi az elnöktől, hogy csakugyan mondotta-e a német ellenzék magatartásáról azt az észrevételt, amelyet egy napilap közölt.

Az elnök kijelenti, hogy mint magánember ő is nyilatkozhatik erről nem tartozik felelősséggel.

Stojalovszky képviselő, kinek megjelenése némi feltűnést kelt, — a galicziai kivételes állapotra vonatkozó kormányrendeletnek előterjesztését sürgeti az elnökségnél.

A Ház ezután áttér a napirendre és pedig elsősorban a kvótaküldöttség választására.

Schönerer azt kívánja, hogy a választás a névsor fölolvastásával történjék meg és erről névszerinti szavazást kér. A névszerinti szavazást a Ház elveti. (Zaj a Schönerer-párton. Kiáltások: Ezt akartuk, hadd lássuk, hol van a német ellenzék!)

Wolf közbeszól. (Kiáltások: Fogja be a száját! Lárma.)

Erre megkezdődik a kvótaküldöttség választása. Beadják a szavazólapokat.

A szavazás után a miniszterelnök szól.

Thun gróf utal a gazdasági kiegyezés nagy fontosságára, amely megköveteli, hogy mindent elhárítsunk, ami az erőt szétválasztja és hogy mindent megkísérüljünk, a mivel az egyesülést el-

érhetjük. A monarchia érdekei parancsolóan követelik a Magyarországgal való kiegyezés parlamenti tárgyalását. De a kezdet nem elég; annak a komoly szándéknak kell bennünket vezetnie, hogy a munkát be is végezzük. (Közbeszólások a Schönerer-párttól: Eladtak bennünket Magyarországnak!) Különböző áramlatokat látunk. A többség mint eddig, ugye zentul is a munkát akarja és a kisebbség köreiben is örvendétes jelek mutatkoznak. (Nagy zaj a Schönerer-párton.)

Wolf: Szép elismerés! Köszönjük a bókot!

Thun gróf beszédét folytatva, azt mondja, hogy a komoly munkának nemcsak a kiegyezés létezésére kell irányulnia, hanem az államélet összes kötelességeire s különösen az állami költség-előirányzatra is ki kell terjeszkednie. (Közbeszólások a Schönerer-párttól.) A miniszterelnök ezután felsorolja az elintézendő ügyeket s azután azt mondja, hogy a kormány teljesen egyetért a többséggel abban az igyekezetében, hogy az államélet minden terén meg akarja kezdeni és végre is akarja hajtani a komoly munkát. Azt a biztos reményt tápláljuk, hogy nemcsak a kiegyezési javaslatokat, hanem egyéb javaslatokat is rendben elfogják intézni. (Helyeslés a jobboldalon. Zaj a Schönerer-párton.)

Az elnök átadja a szót Schwegelnak, kijelentve, hogy ez azért semmiféle prejudiciumot nem képez a többi sürgősségi indítványokra nézve.

Wolf képviselő e közben folyton kiabál az elnöki szék felé:

— Elnök ur, én kértem szót! Elnök ur, ha nem adja meg a szót, megszegi azt az esküjét, amelyet a házszabályokra tett. Maga esküszögő! (Nagy zaj.) Kifejezem ön előtt legmélyebb megvetésemet!

Schönerer: Éljen a parlamenti korrupció a jobb- és baloldalon! Háromszor éljen, uraim! (Óriási zaj.) Maguk odaát elárulják és eladják a német népet. Először esküdnek derűre-horura és azután megszegik esküjüket.

Folytonos zaj közepette kezdi meg beszédét Schwegel, amelyben sürgősségi indítványát okolja meg. Azt mondja, hogy annak a kiegyezés haladéktalan parlamentáris tárgyalása a célja. Ő egyetért mindazzal, amit a miniszterelnök ma a kiegyezés fontosságáról mondott az iparra és a kereskedelemre nézve, de a miniszterelnök nem tett említést a gazdasági viszony esetleges megszakításának következményeiről. A mi indítványunknak — mondja a szónok — az a célja, hogy a házszabályoknak megfelelő módon lehetővé tegyünk a kiegyezési javaslatok akadálytalan, haladéktalan komoly tárgyalását. Mi azzal a komoly szándékkal fogunk a tárgyaláshoz, hogy dolgozzunk. De ez a komoly munka minden könnyelműséget kizár. Ha a kormány ily értelemben fogja föl a munkát, akkor nem találkozik nehézségekkel. A kiegyezés szüksége Magyarországon nem kisebb, mint minálunk. Az a kérdés: Alkotmányosan fogják-e megkötni a kiegyezést, vagy pedig a 14. szakasszal? A 14. szakasz halála az alkotmánynak, halála a kiegyezésnek.

Thun gróf miniszterelnök: Nem lehet feladat, hogy a szónoknak rendkívül világos és beható fejtegetésére egész terjedelmében kiterjeszkedjem és megvilágítsam mindazokat az okokat, amelyeket felhozott annak a bizonyítására, hogy mennyire szükséges a kiegyezés első olvasását megkezdeni. Én korábbi fejtegetéseimben ugyanerre az álláspontra helyezkedtem és azt hiszem, lehetséges lett volna azokat az elveket, amelyeket ma hallottunk itt, talán már korábban érvényre juttatni. (Helyeslés a jobboldalon, ellenmondás balról.) Joggal mutatott rá, hogy a jelenlegi ideiglenes viszony Magyarországgal olyan, ahogy azt a tizennegyedik szakasz alapján itt egyoldalul kellett megalkotni. Hogy miért kellett megalkotni, arról jobb szeretnék most nem is szólni. (Kiáltások balról: Miért?) Azért kellett megalkotni — felelek a fölvetett kérdésre — mert a múlt évben a benyújtott kiegyezési provizorium nem került elfogadásra. Kritikába nem akarok most e fölött bocsátkozni; csupán konstátálom, hogy e rendelkezés kibocsátása a 14. §. alapján a múlt

évben szükségszerű következménye volt a helyzetnek. Csupán abból az okból szólaltam fel, mert az előttem szóló tisztelt képviselő urnak, illetőleg annak a pártcsoportnak az indítványa, amelyhez tartozik, két oly pontot tartalmaz, amelyek nem akarok érintetlenül hagyni. Az első pont az a kérdés, helyesebben mondva a kormányhoz intézett ama felszólítás, hogy közölje a kormány azokat a megállapodásokat, amelyekre a magyar kormánnyal jutott. Azt hiszem, tartozom azzal a tisztelt Háznak, hogy ne hagyjam tájékozatlanul a kormány álláspontjáról e tekintetben, annál kevésbbé, mert Schwegel báró képviselő ur rámutatott arra, hogy ezt a kérdést felvetették a magyar képviselőházban is és megadott rá a válasz. A magyar kormánnyal létrejött megállapodások abban állanak, hogy mindenekelőtt tétessék újabb kísérlet a kiegyezés parlamentáris tárgyalására és terjesztésének a kiegyezési javaslatok a tisztelt Ház elé, amiat már a tavasszal megtörtént, amikor azokat a magyar országgyűlésen is előterjesztették tárgyalás végett. A tisztelt Ház dolga, hogy tárgyalás alá vegye ezt a kiegyezést. A tárgyalásnál támogatni fogja az urakat a kormány abban a törekvésben, hogy a kiegyezés létrejőjön és ha meg van a jóakarát, — amibe nem akarok kételkedni és amiben a legkevésbbé kételkedhetem azokat illetőleg, akiktől az indítvány kiindult — ha meg van ez a jóakarát, akkor az az eshetőség, amelyről szó volt, egyáltalán tekintetbe sem fog jönni és tekintetbe nem is jöhet.

De egyébként nem vagyok abban a helyzetben, hogy ezeket a megállapodásokat a tisztelt Házzal közölhetném, mert az önk kezébe van léteve a döntés előlött, hogy azok a megállapodások valóra váljanak-e. (Nyugtalanág a balról.) Önökre bízom, hogy ne juttassák a kormányt ebbe a kellemetlen helyzetbe. (Élénk tetszés és taps a a jobboldalon, ellentmondás és nyugtalanág balról.)

Prade: Az indítványnak csak első részét szavazza meg, mert a néppárt világosan akarja látni a kormány álláspontját az alkotmánnyal és a parlamenttel szemben. A szónok ellene nyilatkozik a kiegyezési javaslatok gazdasági tartalmának és azt mondja, hogy a Magyarországgal kötött titkos szerződés a két kormány által az osztrák törvényeken elkövetett alkotmányosság. Követelje a Ház a titkos megállapodások előterjesztését.

Dasynszki azt mondja, hogy a kormány az abszolutizmusra törekszik. A miniszterelnök idegenekkel, a magyar kormánnyal kovácsolta a fegyvert saját népe ellen, de a kormány még felelősséggel tartozik.

Gross dr. azt mondja, hogy a kormány az igazságtalan kiegyezést alkotmányellenes uton akarja keresztülvinni. A kormány utja az alkotmány, a dualizmus és Ausztria sírjához visz.

Laeger dr. idézi Bánffy báró mai beszédét a kvóta emelését illetőleg, amely szerint erre nézve nincs megállapodás a kvóta emelése tisztán az osztrák kormány individuális óhajta. A szónok erre nézve választ kíván, az előterjesztett kiegyezést a haza elárulásának mondja és egységre hívja fel a baloldalt.

Thun miniszterelnök mai beszéde nagyon provokáló volt. Lehet, hogy Thun gróf arcában is van valami provokáló (Derűtség.) lehet, hogy a hanghordozása volt olyan, de ha már valaki ilyen szerencsétlen, legalább ne nyissa ki a száját ilyen történelmi pillanatokban. Csak a baloldal disciplinájának köszönhető, hogy valamelyik tüzesvérű képviselő nem csinált botrányt Thun beszéde alatt. Thun gróf nem fogja elérni célját, mert az ellenzék meg fogja buktatni kormányát, amely a „frivolitás kormánya.” Thun gróf azt mondja, hogy a mi kereskedelmünk és iparunk kívánja a kiegyezést. Bánffy sehasem mondja, hogy a magyar mezőgazdákak van rá szükségük. Hogy tisztán láthasson az osztrák Reichsrath, az ellenzék lemondott az obstrukciónról.

Hohenborge Schwegel indítványának kettősítését indítványozza és a két rész felett külön-külön szavazást kér.

Az első részt, mely a kormányt fölvilágosítások megtételére utasítja, 172-en elfogadták és 162-en ellene vannak.

Ennek az eredménynek az ellenzék roppantul megörült, de ezért ez nem jelenti a kormány bukását, mert sürgősségi indítványhoz kétharmad többség kell. Mindazonáltal Thunt ez a szavazás nagyon deprimálta.

Schwegel indítványának második részét, amely szerint a Ház a z o n n a l k e z d j e m e g a k i e g y e z é s e l s ő o l v a s á s á t é s h a l a s z s z a e l a t ö b b i s ü r g ő s s é g i i n d í t v á n y t, a H á z e l f o g a d t a.

A hétfői ülés napirendje: a kiegyezési javaslatok első olvasása.

A Dreyfus-pör revíziója.

A Dreyfus-pör ólomlábon járó revízióügyének két kis szenzációja van a mai napon. Az egyik az, hogy Esterházy Párisban van, a másik az a megjegyzés, amelyet az orosz császár tett a román király előtt. A mai napon a következő táviratokat kaptuk:

Páris, szeptember 30.

A „Journal” szerint Esterházy már szerdán elhagyta Londont és azóta Párisban van. A hír megerősítésre szorul.

Páris, szeptember 30.

A „Gaulois” azt állítja, hogy a kormány arra a röpiratra, amelyet Esterházy kiadni szándékozik, a nyomtatványok preventív lefoglalásáról szóló 1893-ik törvényt fogja alkalmazni, ha abban olyan leleplezések lesznek, amelyek az állam biztonságát kifelé érintik.

London, szeptember 30.

Conybeare egy újabb cikkében azt írja, hogy Dreyfus elítélése után kétrendbeli betörés történt a párisi német nagykövetségi palotában, hogy utólagos bizonyítékokat lehessen gyártani Dreyfus ellen. Az első alkalommal több okmányt el is loptak, a második alkalommal azonban elfogták a tolvajokat, akik bevallották, hogy magasállású francia személyiségekkel voltak összeköttetésben.

Pétervár, szeptember 30.

A „Petersburger Zeitung” mai száma a következő hirt közli: Mikor a császár legutóbb a román királlyal találkozott, szóba került közöttük a Dreyfus-ügy is. A császár ezeket mondta Károly királynak:

— Egy módja van csak Franciaországnak arra, hogy végképen el ne játszsza becsülésünket és megmutassa, hogy a köztünk levő barátságos viszonyt tovább is fenttarthatjuk. Ez a mód becsületes, nyílt és kiméletlen revideálása a Dreyfus-pörnek, újjászervezése annak az igazságszolgáltatásnak, amely semmiképp sem méltó civilizált országhoz, végül radikális megtisztítása és reorganizálása a vezérkarnak. De ha Franciaország ezután is az eddigi uton halad, akkor nekünk is, mint minden romlatlan erkölcsű embernek, el kell fordulnunk tőle.

TÁVIRATOK.

A sajtó-kongresszus.

Lissabon, szeptember 30. A sajtó-kongresszus ma befejezte három napon át tartott tanácskozását. Bataille bejelentette, hogy a párisi „Figaro” a jövő évben újságíró-iskolát nyit. A kadók és újságírók között felmerülő vitás ügyek eldöntésére bizottságot választottak. A bizottság tagjai lettek: Singer Vilmos elnök, a „Neues Wiener Tagblatt” főszerkesztője, Schweizer százados Németországból, Beraza Spanyolországból, Torrelli Olaszországból és Hebrard Franciaországból. A választmány tagjai: Taumay, Janzon, Megalhaes

és Cauler. A központi bizottságba újabban beléptek: Amerika, Anglia és Finnország. Politikai kérdések vitatását is megkísérelték, de ezt meg-hiúsították a tanácskozások vezetői. A legközelebbi kongresszust Rómában tartják és pedig valószínűleg 1899-ben husvétkor vagy pünkösdkor.

A megsértett királynő.

Hága, szeptember 30. A felirati vitánál a szociálisták csunya botrányokat provokáltak. Vezetőjük, Troölista szidalmakkal illette a királynét és az orániai házat. A koronázási ünnepet fizetett komédiának nevezte. Valamennyi párt megbotrányozott ezen és nyomban kifejezte hűségét a királyi ház iránt. A Ház egyhangulag fogadta el a feliratot. (N. Fr. Pr.)

A román királyi pár otthon.

Bukarest, szeptember 30. A király, a királyné és Mária hercegnő külföldi utjukról ma reggel visszaérkeztek Sinajába, ahol Ferdinand trónörökös, valamennyi miniszter, a főméltóságok és a diplomáciai kar fogadták és az összegyűlt nagy közönség lelkesülten üdvözölte őket.

Hazátlan spanyolok.

Madrid, szeptember 30. Azoknak a spanyol polgároknak a száma, akik Kubát és Puerto-Ricot el akarják hagyni, hogy ne legyenek Amerika uralma alatt, meghaladja a kétszázezeret. Andaluziában hét zászlóalj készen áll, hogy a Fülöp-szigetekre menjen.

El-dött királyság.

London, szeptember 30. A „Daily-Mail”-nak azt jelentik Fokvárosból tegnapi kelettel, hogy Levánika, barocci király, országát átengedte a Chartered-Company-nak.

Az anarchista'k ellen.

Róma, szeptember 30. A „Tribuna” szerint Franciaország és Anglia szintén bejelentették hozzájárulásukat az olasz kormány javaslatához az anarchista'k ellen teendő intézkedések ügyében tartandó értekezletet illetően, úgy hogy most már biztosítva van az összes hatalmak részvétele az értekezleten.

Kang-Ju-Mei menekülése.

Hongkong, szeptember 30. (Reuter.) Kang-Ju-Mei a „Ballarat” gőzhajón, amelyet a „Bonaventura” angol cirkálóhajó kísért, ide érkezett. Kang-Ju-Mei-t partra szállították és a rendőrkaszárnyában felügyelet alá helyezték. Midőn két kínai cirkáló-hajó bukkant fel, amelyek Hong-Kong felé tartottak, a „Bonaventure” elkészült rá, hogy felvegye a harcra velük.

HIREK.

Az olvasókhöz.

Az „Országos Hirlap” rövid pályája egy új stádiumához, ez év utolsó évnegyedéhez jutva, önértetesen tekinthet vissza múltjára, melyben megfelelt mindannak, amit programjában ígért, hogy a szabadelvűségnek, a magyar értelemben vett szabadelvűségnek lesz közlönye, megmondván az igazat föl-felé és lefelé, de tisztességes hangon. Hogy nem nyúl senkinek a privát dolgaihoz, de szembezáll a leghatalmasabbakkal is ott, ahol a közérdekről van szó. Olvasóink a tanuk arra, hogy ezt az ígértünket betartottuk. S hogy ezt megértette és méltányolta is a közönség, mutatja az, hogy fiatal lapunk, ami szinte példátlan a journalisztika történetében, már az első évben felküzdötte magát a legelterjedtebb hazai lapok közé.

A lapnak ez a lelkes felkarolása buzdít arra, hogy még ernyedetlenebb buzgalommal folytassuk az „Országos Hirlap”-ot s nem

lankadva és el nem kedvetlenül a politikai küzdelmekben, képviselői legyünk annak az egyedül okos irányzatnak, mely a komoly, okos és becsületes bírálatban találja a hirlapírás kötelességét, a magyar nemzet érdekét pedig abban, hogy kockázatot ugrások helyett minden alkalmas pillanatban előre lépjen a nemzet, ha csak féllépéssel is, de mindig előre.

Nem vagyunk barátjai a nagy szavaknak, öblös ígéreteknek és a virágos frázisoknak. Az igazság egyszerű ruhában jár és szűkszavu. De egyet ígérhetünk, hogy az „Országos Hirlap” nem fuzionál senkivel, mint azt híresztelni próbálták, nem vacillál se erre, se arra, nem befolyásolja se párttekinetet, se a népszerű álláspontok pillanatnyi varázsa, megvételhetlenül a maga útján, azon az uton, melyen a magyar nemzeti állam teljes kiépítéséhez kell a köveket összehordani.

Az „Országos Hirlap” egyszersmind a család lapja kívánván lenni, nagy figyelmet fordít arra, hogy a család minden tagja, az is, amelyik a politikával nem törődik, megtalálja ami érdekli. Tárca'it a legjobb írók írják, hírvö'ata friss, táviratai a világeseményekről gyorsan értesítik a közönséget, levelezőket tart Európa majd minden jelentékeny városában s összeköttetésben áll a hirscholgalat összes, folyton tökéletesedő forrásaival. Gazdasági rovata pedig annyira gondos, hogy az első helyet vivta ki magának és a gazdaközönség előtt valósággal nélkülözhetetlen.

Regényeit akképen válogatja a világ irodalom remekeiből, hogy azok az abszolút irodalmi becs mellett a kisasszonyok olvasmányai is lehessenek s emellett érdekfeszültségben tartásuk a legfinnyásabb irodalmi inyenczet is. Mikszáth Kálmán, kinek „Új Zrinyi-ász” című regénye nagy szenzációt keltett az egész országban s melyet a külföldiek is fordítanak, új, de még annál is érdekfeszítőbb művet írlapunknak, melynek közlését rövid idő múlva megkezdjük.

Október elsejével új előfizetés nyílik lapunkra:

Előfizetési árak:

Egy évre 14 frt — kr.
Félévre 7 frt — kr.
Negyedévre 3 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt 20 kr.

Egyben tudatjuk olvasóinkkal, hogy karácsonyra nagy irodalmi újdonság készül, a

KATÁNGHY-NAPTÁR,

melyet nagyságos Katánghy Monyhért országgyűlési képviselő ur, a Naplóírási bizottság tagja írt és szerkesztett, választási költségeknek részben való behozásának tekintetéből.

Az „Országos Hirlap” megszerezte a jeles hazafitól a naptárt kizárólag előfizetői részére s mindazoknak, kik a jövő évnegyedben előfizetői maradnak, bérmentve ajándékul küldi karácsony hetében.

A kladóhivatal.

Kérjük azokat a tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése szeptember 30-án lejár, hogy a megújításról idejekorán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos küldése fennakadjon.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— Nász a hadügyminiszter családjában. Krieghammer Ödönnek, a közös hadügyminiszternek Olga nevű leánya tegnap tartotta meg esküvőjét Brand Agoston, Mária Terézia-czredbeli főhadnaggyal a strauszeneggi kápolnában. A szertartásnál lovag Haupt Károly és Petényi Vendel ottak a tanuk.

— A királyné szobrára. Koburg Fülöp herceg a királynénak Budapestten emelendő emlékszobrára ezer forintot adományozott.

— Az orosz nagyhercegek elutazása. Boris és András orosz nagyhercegek ma este kilenc órakor elutaztak Budapestről Sinajába. Négy napig voltak a fővárosban, megnézték Budapest számos nevezetességeit s sok magyar háziipari cikket vásároltak emlékül.

— A hollandi konzuli halála. Jonkheer Teixeira de Mattos németalföldi főkonzul kálfa az egész fővárosban osztatlan mély részvételt keltett. Az elhunyt főkonzul haláláról gyászoló családja a következő gyászjelentést adta ki:

Jonkheer Teixeira de Mattos Viktor és neje Eugenia di Napoli dei principi di Resuttano, Jonkvrouw Teixeira de Mattos Carolina és férje Rosenberg Gyula mély fájdalommal jelentik fejlethetetlen atyuknak, illetve apósuknak

Jonkheer Teixeira de Mattos J. Henry németalföldi királyi főkonzul urnak,

a németalföldi Oránia-Nassaui rend tisztii keresztje stb. stb. tulajdonosának Budapesten, 1898. szeptember 28-án, hetvenéves korában hosszas szenvedés után törvényt gyászos elhunytát.

A boldogultnak hűlt teteme kifejezett kívánsága szerint elhamvazás céljából Udinébe szállítatik és hamvai a családi sírboltban fognak örök nyugalomra helyeztetni.

Budapest 1898. szeptember 28.

Csendes részvételt esedezünk!

— III. Béla király temetése. III. Béla király és Antiochiai Anna földi maradványainak a Mátyás-templomba tegnap történt átvitele ma mindenütt nagy feltűnést keltett. Az aktust előzőleg a legnagyobb titokban tartották, hogy a koporsó lezárásánál néhány meghívott notabilitáson kívül senki se legyen jelen s az antropológiai múzeumban esztendőig tartogatott csontvázakat senki se nézhetette meg. A sajtót sem értesítették az átvitelről, s bár köztudomás szerint ez hívta fel a temetetlen királyi pár földi maradványainak hányódására a közfigyelmet. Tegnap este hat órakor közönséges teherszállító kocsin vitték föl az antropológiai múzeumból a két bronzládába helyezett csontvázat a Mátyás-templom sekrestyéjébe s a lepecsételést, leolmozás után azonnal kivitték mind a két ládát a szent István-kápolnába s egy alacsony asztalra helyezték. A kápolna kulcsa a sekrestyénél van s nem szabad az ereklyékhez senkit bebocsátania. Az ünnepélyes becsatolás október hónap 21-én lesz, melyet Vasary Kolos érsek hercegprímás végez a püspöki kar több tagjának és a cisterci-szerzet előjáróinak segédletével. Az istentiszteletre az egész polgári és katonai hatóság, a külföldi képviselői hivatalos lesz s képviselőt küld a király is. A meghívót a miniszterelnökség küldi szét.

— Schneider, a hős. Bécsi tudósítónk mondja telefonon: Reichmann József karmestert Schneider képviselő és Schwarz előjáró a Wieden egy kávéházában egyszer éjjel jól elverték, állítólag azért, mert nem fogadta köszönésüket. Schneider nem fogadta ugyan el a bírósági meghívót a mai tárgyalásra, de azért eljött, mert viszonyát adott be. Schneider és Schwarz a mai tárgyaláson a wieden-i járásbíró előtt bocsánatot kértek Reichmanntól, kötelezték magukat arra, hogy nyilatkozatot tesznek közzé a lapokban, viselik a perköltségeket és lemondanak feltétlenül a viszonyvadról, ha Reichmann nem pöröli őket tovább. S ennyi elégtételért a megvert ember megbocsátott.

— Kézfogó. Márkus József dr. Mezőtúrról eljegyezte Szilassy Irént Szolnokról.

— Fumagalli meghalt. Debreczen egyik legérdekesebb alakja, az olasz származású Fumagalli Károly, ma délelőtt meghalt. A város egyik érdekessége volt Fumagalli. Mint nyugalmazott katonatiszt itt ragadt meg harmincz év előtt a legmagyarabb városban és olasz létére (velencei volt) debreczeni tájszólással beszélt magyarul. Lelkes pártolója volt a színművészetnek és zenének. Harmincz év óta színházberlő. A teletseges cigányokat pénzzel jutalmazta. Vagyonos ember volt, de a református magyaroktól eltanulta a puritán egyszerűséget és olyan ruházatban járt, mint valami református tanító.

— A Dreyfus-ügy humora. Az „Aurore“ hirdetései részében a következő felhívás jelent meg:

„Esterházy! Azt beszélik, hogy ön pénzvarban van. Akar ötszáz frankot becsületes úton megkeresni? Ez igen egyszerű. Az „Illustration“ közölni akarja az arcképét. Irjon a szerkesztőnek, rue Saint-Georges 13. szám. Adjon neki találkozót, ahol kedve tartja. A lapnak egy fényképe szerepel fog ott jelenni. Két perc alatt elkészíti a képet, átadja önnek a pénzt és visszamegy Párisba, anélkül, hogy valamit kérdezne.“

A nemes ezredes, akinek életében először lesz alkalma becsületes módon pénzt keresni, bizonyára nem mulasztja el ezt a jó alkalmat.

A „Droit de l'Homme“ igen elmézen gúnyolódik az igazságügyminiszternek azon a körlevelén, amelylyel az ügyészeket a hadsereg megsértőinek szigorú megbüntetésére szólítja fel.

— Olvasóim meghocsátják — írja az említett lap — ha ennek a rendeletnek tetszés szerinti alkalmazhatóságára való tekintettel, személyes biztonságom megóvása végett, a következő óvatossági rendszabályokat léptetem életbe:

A jövőben nem fogom uniformisos ember nevét kiejteni, mikor a táborok bírósági machinációiról beszélek. Ugy csinálom majd a dolgot, hogy körülírásaimból mindenkinek civilembereket sejtjen. Ezek a körülírások a következők lesznek:

A vezérkar	Mészárosok.
Du Paty de Clam	Charenton (örültek háza).
Zurlinden	Robert Houdin (kóklér).
Henry	A hadsereg becsülete.
Esterházy	A becsületrend.
A haditörvényszék	Vágóhid.
A kaionai igazságszolgáltatás	Kötél és borotva.
Egy hamisítvány	Millevoje.
Egy ostobaság	Dérouléde.
Egy szédelés	Drumont.

Ha tehát azt akarom mondani, hogy Henry hamisított, Esterházy pedig szédeléseket követett el, akkor azt fogom írni, hogy: „A hadsereg becsülete Millevojkat, a becsületrend pedig egy halom Drumontot követett el.“

— Inkvizíció Szerbiában. A szerb igazságszolgáltatás eszközei közé sorolhatjuk legújabbán a homokzsákokat. Ezeket Uszicza községben próbálták ki és az eredmény meglepő volt. Mitrovics Nasztasz radikális agitátort Usziczán elfogták és vallatni kezdték. Az volt a vád ellene, hogy antidinasztikus röpiratokat szerkesztett. A vallatásra fogott ember tagadott, mire a bíró jóságosan intette:

— Hát igazán nem emlékszel, fiacskám?
 — Nem én.
 — Azokat a csuf nyomtatásokat nem te fabrikáltad?
 — Bizony Isten nem.
 — No, majd megpróbálom másképp. Hát ha rosszul emlékszel.

A bíró lefektette a vádlottat a földre és egy zsákot töltetett meg homokkal. Mikor a zsák megtelt, két ember a levegőbe emelte. Nehéz volt, hát leejtették. Arról igazán nem tehetek, hogy a jámbor Mitrovics éppen ott feküdt megkötözve, ahova a zsák esett.

— Emlékszel, fiacskám?
 — Nem, nem...

A zsák újra leesett és a ház előtt levők tudomást szerezhettek a keserves kiáltásokból, hogy benn az igazságot kutatják. A bíró és a vádlott közt még néhányszor lefolyt a rövid párbeszéd, melynek végétével a zsák mindig leesett. Mitrovics elunhatta a dolgot, mert később nem felelt a kérdésekre. A bíró költögette egy darabig, aztán észrevette, hogy elpatkolt a jámbor. Báj, gondolta, de aztán megvizsgáltadott:

— Legalább nem ir többé olyan csuf dolgokat. Az igazságszolgáltatás legújabb eszköze tehát az első kísérletnél bevált.

— Bismarck és Caprivi. Ismeretes, hogy a vaskancellár és utódja Caprivi nem voltak egymásnak különös jóbarátai és Caprivi talán kereste is az alkalmat, hogy egy kis megboszottsággal Bismarckot. Dr. Busch most kiadott könyvében azt is elbeszéli, hogy ellenségeskedésüknek egy alkalommal majdnem párbaj lett a vége. Mikor Bismarck, fia Herbert esküvőjére Bécsbe utazott,

Caprivi felkérte Bécs hivatalos köreit, hogy Bismarck jelenlétéről ne vegyenek tudomást. Ez annyira bántotta a herceget, hogy évek múltán így szólt Buschnak Capriviról:

— Hogy Caprivi azt mondta rólam, hogy a politikához nem értek, ez nekem teljesen közönyös. Ez csak öt blamája. De hogy a bécsi eset alkalmával megsértette társadalmi jogaimat, ez éret először provokáltatni akartam, sőt már segédet is kerestem. Még elég biztos kezem van. De aztán meggondoltam és azt kérdeztem magamtól, hogy mi fog történni. Tiszt vagyok és így a dolog öreg tábornokok becsületbírósága elé kerül, ahol sok mindent összebeszélnek és végül semmitmondó nyilatkozatokat váltanak. Ennek nem volt értelme és ezért abbahagytam az egészet.

— A lekaszált fej. Kisvárdán szörnyű gyilkosság történt. Mint debreczeni levelezőnk írja, Tóth István és Kövi István kisvárdai favágók összeczivódtak a kereseten. Kövi arczul vágta Tóthot, mire utóbbi kezéből kiragadták a fejszét. Kövi hazafutott, de mámoros dühében, mert Tóth a bal-tával fenyegette, kaszárt ragadott, ismét kirohant és üldözőbe vette Tóth Istvánt, akit a kásás-tó felé eső utcza végén utólért. Egyetlen csapást mért a borotva-éles kaszával Tóth nyakára, akinek föl-metszette összes ereit. A szerencsétlen elvérzett és holtan vitték haza, Kövit pedig letartóztatták.

— Családi tragédia. Nagybecskereki tudósítónk táviratozza: Zsivkov Milyty tarrasi szerb legény elszerezte Markov Lázár odavaló paraszt feleségét. Markov akkor, hogy a viszonyt véget vessen, kivándorolt Szerbiába. Sokáig vesződtött ott szegény, de sem megélni nem tudott, sem a harag nem engedte ott megplántálódni. Visszavonódott elhagyott falujába. A felesége nagyon megőrült, hogy megint összekerült a kedvesével, de attól tartott, hogy férje boszút akar állni Zsivkovon, s azért fölbujtotta a szeretőjét, hogy ölje meg az urát. A tüzesvérű legényt egészen hatalmába kerítette a szép asszony és nem tudott ellentállni a szavainak. Ma találkozott az utcán a férj és a szerető és rövid szóváltás után összeveszttek. A szenvedélytől elvakított Zsivkov kést rántott elő civakodásközben és úgy beleszurta Markovba, hogy a szerencsétlen szörnyen halt. A gyilkost saját testvére fogta el, aki községi rendőr és az asszonnyal együtt bevitte a nagybecskereki törvényszékhez.

— Halálozás. Dezsényi Elek, a nagy-kanizsai társaskör elnöke, szeptember 28-ikán hosszú szenvedés után meghalt. Temetése szeptember 30. volt.

— Betörés a miniszternél. Szeptember 27-én éjjel Berlinben, Eulenberg volt miniszter lakásán tolvajok jártak s 25.000 márka értékű ékszert loptak el. Az ékszerek között volt egy háromsoros gyöngygyűrű, a végén négyszögletű gyémántzár-al, egy arany karperecz zafírokkal A. W. vagy A. V. és egy másik ilyen A. W. M. betű jelzéssel, egy kicsiny nyaktű, nagy zafir és brillians-kövekkel összekötve stb. Az ékszerek között voltak a német császárné és Albrecht herceg feleségének ajándékai is, amelyek koronával s iniciálékkal voltak ékesítve. A tolvajokat Budapesten is keresik.

— Koritovszky Mora Konstantin gróf. Lembergi tudósítónk távirata alapján megirtuk, hogy Sztaniszlauban tegnap előkelő szélhámost tartóztattak le. A rendőrség előtt a gróf ur felemlítette, hogy Magyarországon huszonegyezer hold földje van s Berlinben négyezer hold háztelke. A letartóztatott Koritovszky Mora Konstantin grófról, erről a fiók Somoskegyről most érdekes dolgokat ír honnani tudósítónk: Az egész Zemplénmegyében ismertebb nevű ember nincs Koritovszkynál. Régióta dolgozik azon, hogy ismert legyen a neve s most már annyira tudja, hogy ki az a Koritovszky, hogy aki szövetkezik vele, már azt előre szánják Zemplénmegyében. Ő a nagystílusú szélhámosok csoportjában egyike az elsőrangúknak. Körülbelül huszenöt évvel ezelőtt jelent meg a felső vidéken különvontaton nagy kísérettel. Rövid alkután megvette ötszáz ezer forintért Benyovszky grófné szirmai uradalmát. Első útja volt innen Egerbe

menni, ahol a háromszázezer sem érő birtokra ötszázezer forintot vett fel. Azután Poroszországból egy csomó mágnást hozott be Zemplénbe s megmutogatta birtokait. Elkábította őket ünnepekkel s a folytatása az lett, hogy a fél birtokot egy millió forintért verte egy porosz mágnás nyakára, a jó porosz pedig nem ismerve a viszonyokat, még az ötszázezerforintos terhet is magára vállalta. Így spekulált ő telkekkel, óriási földbirtokokkal s mindenkor különvontonon járt, különvontonon hozta az ő poroszait. Koritovszky Konstantin (ott fenn nem tudják róla, hogy gróf lenne) bűnös abban, hogy a porosz mágnásokat rászabadította a felvidékre s most nagyobbára minden nagyobb birtok porosz kézen van. Ő vett (mindig betáblázásra) és eladott s a jó poroszok csak későn ébredtek annak a tudatára, hogy megvannak csalva és Koritovszky ismét két-háromszázezer forintot nyert. Daczára, hogy ily óriási összegeket nyert, s o h a s e m v o l t p é n z e. Ilyenkor ügyvédek csapta be. Egyik homonnai ügyvédjét valamely jelentéktelen ügy elintézésével bizta meg. Az ügyvéd harmincz forintot számított fel a közbenjárásért s másnap megjött a honorárium: háromezer forintos utalvány Koritovszkytól. Néhány nap múlva aztán a jeles leány megjelent az ügyvédjénél s arra kérte, hogy mert pillanatnyi pénzzavarban van, zsi-rájon neki egy tizenötezer forintos váltót. A jó kliensnek természetesen nem sokáig kellett kérni s megkapta a váltót. Mikor az aztán lejárt, az összeget megvette a bank az — ügyvéden. Sok száz hasonló szélhámoságáról tudnak Zemplénben s híre eljutott az Andrássy grófokhoz is, akiknek tudvalevőleg a legnagyobb birtokai Zemplénben vannak. Andrássy Aladár és Géza grófok porosz mágnásismerőseiket, akiket Koritovszky valami birtokspekulációval akart becsapni, idejekorán figyelmeztették a veszedelemre. Az utóbbi időben ezért már nem igen járt fel Zemplénbe, ahol különben nem huszonegy, de egy ezer hold földje sincs s csak a budapesti bíróságoknak akadt vele dolga. A hivatalos lap árverési rovatában alig volt hét, melyen ne közölték volna, hogy Koritovszky Konstantint hitelezői árverezik zöldsé-utcai lakásán.

— Öngyilkos menyasszony. Ma délután öngyilkossági kísérletet követett el egy Zudó Karolin nevű fiatal leány. Kemény Zsigmond-utcai lakásán marólugot ivott. A mentők szállították be eszméletlenül állapotban és súlyos belső sérülésekkel a Rókus-kórházba. Azért akart megválni az élettől, mert rosszakarói vőlegénye előtt becsületében rágalmazták s ezt annyira a szívére vette, hogy ő halálra szánta magát.

— Kézrekerült tolvajbonda. Egy betörés révén — amint említettük is — a rendőrség kiderítette, hogy a nyáron Budapesten, Bécsben és más külföldi nagyvárosokban történt nagy ékszerlopásokat mind egy szervezett társaság követte el, amelynek tagjai egytől-egyig veterán börtönlakók voltak s Budapesten egész sereg orgazdát tartottak. A vizsgálatot Bérczy Béla rendőrkapitány vezeti, aki egy elkallódott löverseny-tikkelt lépre csalta a betörők fejét, Liebermann Józsefet s azután sorban elfogta Liebermann bűntársait és orgazdáit. Tegnap óta Wohl Samu, Ellinger Nándor, Gíanz Ignác betörők kerültek horogra, míg Bérczi értesítésére a bécsi rendőrség elfogta Liebermann József fiát, Liebermann Gyulát, továbbá Sey Aladár, Liebermann Sándor és Krieger Aladár császárvárosi tolvajokat. A bűntársak közül csupán Kohn Ármán és Donner Inda házalónő siklott ki a kapitány kezei közül. Bérczi kutatásaiban rájött, hogy ez a szövetség tört be augusztus 21-én Róser Miklósnál, augusztus 23-án Rákosi Jenő lapszerkesztőnél, augusztus 28-án Földváry földbirtokosnál, augusztus 31-én Markovits Dávid csömöri-uti ötvösnél, szeptember elején Konrad bécsi hírlapíró anyósánál és Kohn Jakab bécsi ékszerésznél. Ez volt az utolsó állomás, mert innen indult a rendőrség a banda elfogására. A lopott holmit a bűnösök kézrekerítése után már könnyű volt megtalálni s Bérczi kapitány ma éjjel már elfogta az első orgazdát, Kohn Lipót csömöri-uti ötvöst s a szemetes ládájából halászta ki a lopot

holmit. Ma elfogták Rösler Zsigmondot, Lusztig Ferenczet, Kohn Lipót, özvegy Klopp Manóné, Wohl Samu ideálját, Gintel Emma, Stedra Katalin, Stempler Teréz rovit multu házalónőket. Holnap kísérik át valamennyiöket a királyi ügyészhez.

— Egy grafologus — Lucchenről. Mióta Luccheni a genfi ügyészség fogházában ül, azóta mindennap mond róla valaki véleményt az újságokban. Legújabbán Moriand tanár, a híres grafologus írt róla a genfi lapokban. A tanár ur a gyilkos aláírásából a következő dolgokat olvasta ki: „Luccheni se nem büszke, se nem hiu karakter. Nem kereste azt a nagy dicsőséget, amelyet a „nagy“ gyilkosok általában keresnek. Vannak talán bizonyos kívánságai, mint: elegancia, eredményes udvarlás és függetlenség. De hát kinek ne volna nek ambíció? Luccheni kétségkívül kevésbé hiu, mint az emberek nagyrésze. Nem lusta. A lustaság embergyűlöletre vezet; nyomorúságot hoz és megvetést. Luccheni szorgalmas ember, aki nem fél a munkától. Nem vad természetű. Sem mizantrop, sem nőgyűlölő. A társadalomnak ez az ellensége igen jókedélyű ember. Nem brutális, nem szereti sem a sebeket, sem a vért látni. Nem is folyt előtte vér, mert elegánsul gyilkolta meg a császárnét. Gonosz és gyöngeszű ember. Nincs bizonyos intelligenciának híján és jobban lelkesedik nagy ideákért, mint társai. Gyorsan ítél, sőt nagyon is gyorsan s az ítéletében nagyon megbizik. Nem tud egy gondolatot meghánytorgatni elméjében és nem tudja annak fontosságát megítélni. Szenvedélyes és tüzesvérű, s ez megmagyarázza, hogy hamisan ítéli meg a dolgokat és durva ostobaságokat teljes meggyőződéssel állít és védelmez. Tulságosan független jelleménél fogva még lelkiismeretének sem akar számot adni tettéről. Egész lénye az anarchia karmai közé került. Keresztül-kasul erkölcsstelen. A tettek embere, azonban csak alacsony végrehajtó eszköz mások kezében. Jó pajtás, csupa élet és kedvesség. Olyan ember, akit szerencsés természetűnek szoktak nevezni. Ha az ember megnézi, látja, hogy minden tulajdonsága meg volt arra, hogy azzá legyen, a mivé lett: egy gyöngye, megtévedt fej, aki mulatságból öl és tele van vidám cinizmussal. Ezeket olvasta ki a tudós tanár — Luccheni aláírásából. Igazán szép dolog lehet a grafologia.

— Tízezer anyós. A magyarországi anyósok létszáma a múlt augusztus hónapban tízezerrel szaporodott. A magyar királyi központi statisztikai hivatal „Havi Közleményei“-nek legújabb füzetéből ugyanis azt látjuk, hogy augusztus hónapban 5.419 házasságot kötöttek. Magában Budapesten 567 párt adott össze az anyakönyvvezető. Az egyes országrészek közül aránylag a legtöbb házasságot a Duna-Tisza közén kötötték, a legkevésbé Erdélyben. Aránylag a legtöbb házasság Turócmezgyében jött létre, a legkevésbé Beszterce-Naszódban, ahol mindössze négy házasságot kötöttek. Törvényhatósági városaink között a házasságkötések számaránya tekintetében Pozsony állott első helyen, az utolsón Hódmező-Vásárhely. Vegyes házasság volt 765; ebből keresztény-zsidó házasság 27. Tizenhatsz esetben zsidó vőlegény vett el keresztény lányt, 9 esetben zsidó menyasszony lépett keresztény vőlegénnyel házasságra. A születendő gyermekek vallása iránt 172 esetben jött létre megegyezés, még pedig az esetek többségében, az anya vallásának javára. A legtöbb megegyezés a római katolikus vallásnak kedvez. A 27 keresztény-zsidó házasság között 9 esetben jött létre megegyezés, még pedig 6 esetben a keresztény, 3 esetben a zsidó fél javára.

— Szekér a vonat alatt. Pick Frigyes fuvarosnak két kocsisa, Remenyik László és Vajai Gábor tegnap este téglával megrakott kocsikkal a városliget mögött levő tábornok-utczán haladt. Amint a vasuti sínekhez értek, a sorompók le voltak eresztve. Vajai még nem tudja, aludt-e, vagy nem vette észre a sorompót, neki hajtott, a kereszt-rud eltörött s szerencsésen átjutott kocsijával a tulsó oldalra. Remenyik közvetlen utána hajtott, de abban a pillanatban robotott arra a vonat, amely a kocsi elűtötte. Remenyiknek nem történt baja, de a kocsi izé-porrá törött, a lovak pedig annyira megsebesültek, hogy rövid kintlás után kiadták párjukat.

— Megölte a gyermekét. Müller Anna nap-számosnó ma délelőt az örömvölgy-utczában levő lakásán egy gyermeknek adott életet s a csacsemő a születése után azonnal megfojtotta és bedobta a szemetes gödörbe. A leány a sok vérvesztés következtében halálán van. A rendőrség, amely az esetről idejében értesült, a mentőket hívatta, ezek köztöttek be ideiglenesen a szerencsétlen leányt és a rabkórházba vitték.

— A leögették. Szilágy megye Szent-Sámson községét szeptember 23-án és 24-én tüzvész pusztította el. Száztizennyolcz ház lett a lángok martaléka, 153 gazda és 560 családtagja vesztette el tűzhelyét. A megye közönségétől most felhívást kapunk, amelyben a hajléktalanul maradt hétszáz ember felszegélyezésére adakozásokat kérnek. Az adományok Szilágy megye alispáni hivatalához intézendők Zilahra.

Napirend.

Naptár: Szombat október 1. — Római katolikus: Remig. pk. — Protestáns: Remig. — Görög-orosz: (szeptember 19.) Irohim rf. — Zsidó: Tischri 15. Subbóth. — Nap két 5 óra 44 perczkor reggel: nyugszik: 5 óra 22 perczkor. — Hold két: délután 5 óra 36 perczkor; nyugszik reggel 7 óra 30 perczkor.

A horvát miniszter fogad délelött 8—10 óráig. Nemzeti muzeum: képtár, nyitva délelött 9—1-ig. Többi tárai, köztük a néprajzi osztály is (csillag-utca 15. sz.) 50 krajczár belépődij mellett tekintelők meg.

Akadémiai könyvtár nyitva 3—8 óráig. Muzeumi könyvtár nyitva 9—1 óráig. Egyetemi könyvtár nyitva 9 órától 12 óráig és 2—5-ig.

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 órától délután 1 óráig.

Az iparművészeti muzeum, nyitva d. e. 9—12-ig és 2—5-ig.

Technológiai iparmuzeum zárva.

Természettajzi gyűjtemények muzeuma nyitva 10—12-ig. (Muzeum-körút 4.)

Rovargyűjtemény a nemzeti muzeumban nyitva 9—1-ig.

Az egyetemi fűvész kert (Üllői-ut) nyitva reggel 7-től este 7-ig.

Kereskedelmi muzeum a városligeti iparcarnokban nyitva d. e. 9—12-ig és d. u. 3—6-ig.

Deák-mauzoleum a kerepesi-uti temetőben nyitva este 5 óráig.

A „Hódolói diszfelvonulás“, Eisenhut Ferenc óriási körképe Városliget, Andrássy-ut végén, látható reggel 9-től este 6 $\frac{1}{2}$ óráig. Belépő díj 50 kr. Gyermekek 30 krajczár.

Atzél Béla báró terve.

Atzél Béla bárónak, ennek a művészelektő arisztokratának, van egy terve. Amilyen eredeti észjárása, tartalmas ember, nem vártunk tőle mást, csak originális eszmét. És ebben nem is csalódtunk.

Ideája a királyasszonynak állítandó emlékműre vonatkozik. Ma délután előadta a „Budapesti Újságírók Egyesületé“-ben, amelynek tagja. Meghallgatására írók, újságírók és szobrászok nagy számban gyűltek össze.

Atzél báró a városligeti fasorból, amely ma hét alléből áll, kibasitana öt alléet, és átalakítaná ilyen módon a fasort egy széles avenuevé. Ahol ez a pompás ut végződik — vagyis a városliget elején — terül el a körönd. Ezt a helyet ő feltöltésével hullámszerűen emelné egészen nyolcz méter magasságig. A plateauhoz vivő utat a kertészet remekei ékesítenék. Fönn a magaslaton emelkednék egy görög stílus templom vagy Pantheon, vagy akropoliszerű építmény, előtte pedig Erzsébet királyasszony szobra.

Atzél mindenütt, amerre Európában járt, úgy tapasztalta, hogy a női szobrok akár antik, akár modern jelmezben rosszul festenek. Visszának, mesterkélték: hiányzik belőlük a közvetlenség, a méltóság és a meghatottság. Erzsébet királyasszonyt legkevésbé tudná elképzelni királynői paláttal és a fején koronával. Hisz csak formálisan volt ő királyné; nem is uralkodott, — csak a szívével dominált. Ezért állitana Atzél Béla a görög stílus épület elé egyszerű mellszobrot. Ez volna a legigazabb reprodukciója a felséges asszonynak. Különb minden pazar és hazug kosztüme-disznél. Az egész mégis imponánsul hatna, mert az architektúra és a plasztika ölelkeznek ott eredeti, megragadó módon. Az utátalakítási munkák fél millió forintba kerülnének.

Ime az eszme, nagy vonásaiban. Az egybe-gyűlt írókat és művészeket hamar megragadta.

Ifjabb Ábrányi Kornél rámutatott arra, hogy éppen a körönd az a hely, ahová Deák Ferenc

kijárt rendes sétáira. Hadd álljon ott annak a szobra, aki a haza bölcsőjének ravatala előtt laborult.

Bartók Lajos szót emelt a hazai művészek érdekében, nehogy külföldön keressék azt az embert, aki a szobrot megcsinálja.

Bródy Sándor is a nemzetközi pályázat ideája ellen beszélt, nem szeretné, ha a kormány kiragadná a szobor ügyét a társadalom kezéből és almésen perszifaltta a szoborbizottságokat.

Strobl Alajos az emlékművet szívesebben látná a Gellérthegyén. Vészi József az Atzél-nagyszabású ideája mellett szólott, csak a tulajdonképeni szoborműre nézve (vajjon melliszobor legyen-e vagy bármilyen más) nem kötne meg a művészek kezét és fantáziáját.

Az értekezlet Atzél Béla báró elnökletével végződött.

Luccheni büntársai.

Genf, szeptember 30.

Martinelli, aki Luccheni gyilkos szerzőmához, a ráspolyhoz a nyelet készítette, ma jelent meg a vádtanács előtt. Martinelli védőügyvédje, Morbrugger fiatal jogász kifejtette, hogy Martinelli-nek semmi köze Luccheni tettéhez. Ha ő csinálta is Luccheni ráspolyának nyelét, ezzel még semmi rosszat sem követett el, legfeljebb apróbb baráti szolgálatot tett neki, mert nem tudta, hogy Luccheni mire fogja a ráspolyt használni.

Martinellit már egyszer elfogták Lausanneban, azután szabadon eresztették és végül megint elfogták a vizsgálóbíró parancsára. De mind e mai napig semmiféle terhelő bizonyítékot nem tudtak ellene szerezni. Barátja volt Luccheninek, de hát azért ő még nem anarchista, hanem békés munkás.

Ezután bemutatta a védő Martinellinek a volt mestereitől kapott jó bizonyítványait és így folytatta:

— Az igazságszolgáltatásnak nem áll érdekében, hogy egy husztestendős fiatal embert ok nélkül fogságban tartson. Én bizonyosan tudom, hogy Luccheninek nem voltak büntársai. De még ha lettek volna is, semmi esetre sem választott volna magának egy ilyen fiatal, tapasztalatlan gyereket.

Martinelli egyetlen bűne, hogy Luccheni ráspolyának nyelét ő csinálta. Ez nem ok fogvatartására, ezért kéri a védő Martinellinek óvadék nélkül való szabadlábra helyezését.

Fasy államügyész helyettes tiltakozik a védő kijelentései ellen. Egyszerűen fellázító az, hogy ilyen elméleteket találunk a védelem kedvéért. Még az óvadék mellett való szabadonbocsátást sem lehet megadni Luccheni büntársának. A főügyész a leghatározottabban követeli a védelem kérésének visszautasítását.

A vádtanács minden tanácskozás mellőzésével a vádlóügyész indítványa értelmében határozott.

Ma hozták ide Lugoni-ból Ugo Rambolit, Galucci-nak benső barátját, aki megint Luccheni ismerőse volt.

Navazza főállamügyész, Jornot és Aubert rendőrfőnököket táviratilag Bernbe hívták, ahol a holnap délután Luccheni ügyében összeülő tanácskozáson részt fognak venni.

Még mind e mai napig nincs Luccheninek védőügyvédje.

Luccheni maga kijelentette:

— Nekem nem kell ügyvéd!

Csak hogy a genfi törvények értelmében büntető ügyben feltétlenül szükséges ügyvéd jelenléte, úgy, hogy hivatalból fognak valakit kijelölni.

Burgy elnök tárgyalt eddig több ügyvéddel, de egyik sem akarja elfogadni a védői tiszteletet.

Amíg hivatalból ki nem jelölnek valakit, addig nem fog találkozni egyetlen ügyvéd sem, aki önként elvállalná a gyilkos védelmét.

Genf, szeptember 30.

A ticinói rendőrség az utóbbi napokban letartóztatott egy Ramboni Hugó nevű embert, akit Erzsébet királyné meggyilkolásában való részességgel vádolnak. Rambonit ma Genfbe hozták és bezárástolták a fogházba.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Operaház. Bellincioni Gemma asszony ma tartotta első próbáját az Operaházban. A vendégművésznő jövő szombaton fog föllépni negyedszer és utóljára, de nem mint ahogy kitűzve volt, „Otello”-ban, amely alakítását a fővárosi közönség ismeri, hanem „Mignon”-ban, amit még Budapesten nem énekelt.

* Nemzeti Színház. A Nemzeti Színház újában Vossnak „Die arme Marie” című ötfelvonásos drámáját szerezte meg előadásra. A „Pietro Caruso” olvasópróbája már megvolt, a főszerepet Gabányi játsza benne.

* Képzőművészetünk reformja. Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter a hazai képzőművészet általános rendezése érdekében az éez folyamán értekezletet fog összehívni. Csalja lesz véleményét mondani a fölött, hogy:

1. az országos képzőművészeti tanács fenntartandó-e, vagy nem? S ha igen, jelen szervezeteiben-e, vagy más alapokon újjászervezve?

2. a képzőművészeti oktatással foglalkozó intézmények mily elvek alapján lennének kiegészítendőek oly irányban, hogy a magyar művésznövendékek legmagasabb kiképezettségüket is itthon nyerhessék?

Ezekkívül Wlassics miniszter az országos közoktatásügyi tanácsot véleményadásra szólítja fel a képzőművészeti szempontoknak a középiskolai oktatás egész vonalán való érvényesítésére. Mind e kérdésekben az előmunkálatok már folyamatban vannak.

* Keglevich gróf rendelete. Keglevich István gróf intendáns rendeletben értesítette a szubvenzionált színházak tagjait, hogy a délutáni előadásokért olyan napokon, amelyekon este nincsenek elfoglalva, ezentul nem kapnak külön fellépési díjat. Ez a színészekre és a rendezőkre nézve egyformán áll. Az új rendelet miatt a színháziak természetesen elégedetlenkednek, ami nem jelenti azt, hogy igazuk is van.

* Vendégszereplés. A városligeti szinkörben vasárnap délután R. Pataky Róza, a jeles énekesnő, fellép „Az ingyenélők” című népszínműben.

* A debreczeni színészet jubileuma. Emléketünk, hogy a debreczeni Csokonai-Kör november 27-én ünnepli a színészet fennállásának százéves évfordulóját. Száz év előtt Debreczenben a „Fehér ló” vendéglő nagytermében tartották az első színi előadást. Azóta vármegyeházzá alakították át ez épületet, melynek falába márványtáblát helyeznek el, melyre aranybetűkkel a következő mondatokat vésték:

E ház udvarán

a városi tanács által épített színpadon tartotta

Debreczen sz. kir. városában az első előadást, Báró Weaselényi Nemzeti Játék színtársasága

1798. augusztus 11. napján.

A százados évforduló emlékére, kegyelethöl a mult iránt, buzdításul a jövőre, a Csokonai-Kör.

1898. november 27-én.

* Szerződötés. A Nemzeti Színház szerződötette Adorján Irmát, az országos színészköla növendékét.

* Hírek a Vigszínházból. A Vigszínházban most párhuzamosan folynak az előkészületek Echegaraynak „Örült vagy szent?” és Thury Zoltánnak „Katonák” című drámájából.

* Pártai újdonságok. Catulle Mendés nemrégiben vig operát fejezett be „A karmelita-nő” címmel, amelyhez Reynaldo Hahn, az „He du Rève” és „Chansons grises” szerzője irt zenét. Mendés a librettóban XIV. Lajosnak De la Vallière kisasszony iránt érzett szerelmét tárgyalja. A „Variétés” számára Paul Gavault és Louis Varney operettet irtak, amelynek ideiglenes címe „Gai, gai, marions-nous!” Az Antoine-színházban a telen színre kerül René Péter háromfelvonásos darabja, „A halál tragédiája”.

Komédiások.

(Bemutató a Népszínházban.)

Ha régi íróársaink, Anakreon és Catullus, akik a szerelem perverzításait magasztalták, nem énekeltek volna még ocsuányabb dolgokról, mint amilyen a Népszínházban ma bemutatott operette, talán nem is íránk róla. Így azonban írunk.

A „Komédiások”-ban van egy nő, aki mielőtt udvarlójának odaadja szívet, először kipróbáltatja testi erejét. És van egy második felvonása, melyben Olympiával (ez hősnők neve) két férfi is viaskodik a szó szoros értelmében — az egyik bírókkal, a másik ostorral — hogy melyik gyakorolja fölötte a férj jogait.

Olympia jelmezeit és pose-ait önök mindannyian ismerik Chimay hercegnő olkobzott arczépeiről.

Mi nem vagyunk egy véleményen Mócsy Antallal, aki a képviselőházban halálra üldözi a szegény optikusokat és nem haragszunk az elmés pikantiériák miatt. De nem állunk be a nézőtér éhes, vigyorgó faunjai közé sem, akik színházba jönnek, hogy tekintetükkel nimfákat faljanak.

És mig Boucheron és Mars, a szövegírók, a hus és vér kultuszát üzik, addig Varney zenéje hus és vér nélkül való. Alig ismertünk rá itt-ott az igazi Varneyra. De ez Varney dolga.

A magunk részéről őszintén fajsajnáljuk, hogy Kopácsy Juliska, ez a szép és derék magyar asszonyka, hajának szőke giorolájával és édes, gyermekes tekintetével, ez a s a n s b l a m e való nő, épen e darabban járta be Cseh- és Stájerországotkat és tért vissza szülőhazájába. Nem akarunk róla leszedni semmit, hisz oly kevés volt rajta egész este. És nem volnánk iránta igazságosak, ha elhallgatnók fejlődését. Mozdulata szabadabb és kerekébb, frazirozása, ha énekel, sokalta finomabb lett. A szépség hierarchiájában nem emelkedhetett többé magasabbra. De az a feladat és az a siker, amely néki a „Komédiások”-ban jut osztályrészül, nem művészi feladat és nem művészi siker.

A darabot a közönség jobbizlésü része tartózkodóan fogadta, nyilván azért, mert különbséget tesz a színház és az anatómiai muzeumok titkos kabinetje között. Hogy a következő esték mit hoznak? Ki tudná megmondani!

Egykor a klasszikus areopág fölmentette Phryné, aki bírái előtt levethözött. Vajjon a mai bírák szigorubbak-e? Hajahaj! . . . A „Komédiások” szerzői, mielőtt Olympiát utnak bocsátották, fölbe sugták Phryne titkát és elvették valamennyi ruháját. m. g.

FŐVÁROS.

(Uj rend a tűzoltóságánál.) A tanács új szabályrendeletet dolgoztatott ki a tűzoltóság számára. Észertint az önkéntes tűzoltókkal ezentul a városi tűzoltóság rendelkezik, ami valahára talán végét veti a két testület között időről-időre fölmerülő torzszalkodásnak. Az is benne van az új szabályzatban, hogy nagy tűz esetén a tűzoltóparancsnok, a fővárosi tanács képviselőjének beleegyezésével, valamennyi templom tornyában elrendelheti a kongatást. A Duna jobbpartján egy, a Duna balpartján pedig két kongatással jelzik majd a veszedelmet.

(Egy tréfa következményel.) A tanács valami illetőségi ügyben magyar átiratot intézett a galiczi dobrovai kapitánysághoz. A levél csakhamar visszaérkezett s ez a néhány szó volt ráirva:

„Nem tudom magyarul. Tessék lengyel irti. Jó reggelt!”

A tanács nagyon megharagudott a kedélyes válasz miatt és panaszra ment a belügyminiszterhez: reperálja meg a hivatalos tiszteletet, amelyen a dobrovai kerületi kapitányság ilyen csorbát ejtett. A miniszter a különböző fórumok közreműködésével visszaküldötte az inkriminált mondatokkal ékesített levelet a kapitánysághoz: nyilatkozott, miért cselkedte ezt a tréfát. Az a felelet jött, hogy erről a kapitányság mit sem tud, a szóban forgó tanácsi átirat nem is járt a kapitányságnál.

A miniszter ráirt a tanácsra, mért nem gondolja meg, mit csinál, hisz az átirat nem is lehetett Dobrován, mert a postabélyeg sincs rajta. A tanács pedig forgatta az írást és konstatació, hogy a postabélyeg valóban hiányzik a levélről, de rajta volt valamikor, a helye is világosan látható és a dobrovai kapitányság vakarta le, hogy a sértést letagadhassa. És újból a miniszterhez fordult, szigorú megtorolást kérve a hivatalos tiszteleten ejtett sérelemért.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— **Sima Ferenczet** elővezették. Szegedről táviratozza tudósítónk: A szegedi törvényszék ma Sima Ferencz képviselő elővezetését rendezte el, mert a Szathmáry ügyvéd által ellene indított rágalmozási perben a törvényes idézésre nem jelent meg.

— **Férj és feleség.** Még júliusban történt, hogy Klinger Zsigmond dr., aki feleségével, Rosenbaum Gizellával egyeztetett meg, hogy két fiúgyermekük az apa felügyelete alá helyeztessék, az anya kérésére egy fél napra elküldte a két gyermeket az anyához. Az anya, amint megkapta a gyermekeket, elutazott velük s az apa hiába kuttatta őket két napon keresztül, míg végre azt hallotta, hogy egyik fia a fején súlyosan megsebesült s az anyánál fekszik. Rögtön kocsiba ült s odahajtatott. Mikor be akart a felesége lakásába menni, az asszony és anyósa kijelentették, hogy nem engedik be a gyermekekhez. A férj, dühében össze-vissza pofozta a feleségét s anyósát s elnevezte őket mindennek, csak erkölcsösöknek nem.

A dolog ma a büntető járásbírósnál folytatódott. Kürti bíró előtt ma délelőtt megjelentek a felek ügyvédek kíséretében.

A vádlott Klinger dr. beismerie, hogy a panaszban említett becsületsértő dolgokat elkövette, de azzal védekezett, hogy a felesége ellen házasságtörés miatt válpéért indított, s amikor a feleség e legsúlyosabb házastársi vétiket követte el, érthető a férjnek nagy felindulása, mert attól kell rettegnie, hogy az a nő, aki becsületétől megraholta, meg fogja fosztani gyermekeitől is. A magánvádló beszéde után a vádlott védője bemutatta a panaszosnő néhány levelét, melyekben beismeri a házasságtörést s férjétől bocsánatért könyörög, s felolvasta a férj és feleség közt kötött egyezséget, melyben ez utóbbi lemond gyermekeihez való minden jogáról.

A bíró erre meghozta az ítéletet, amelyben Klinger Zsigmondot husz-husz forint pénzbüntetésre ítélte.

— **Politikai cikkek.** Sajtórendőri vétségért fogta perbe a főügyészség Szabolcsi Miksa szerkesztőt, mert az „Egyenlőség” című felekezeti lapjában, a vád szerint, politikai tartalmú cikkeket közölt. Ilyenek: a „Drayfus és a zsidók”, a „Zsidó munkás” és a „Kényes kérdés” című cikkek. A körül folyt a vita, melyik cikket lehet tulajdonképp politikai tartalmúnak venni. Miután Szabolcsi, ki a cikkeket társadalmiakra mondotta, kihallgatták s azokat fel is olvasták, Magyar István ügyész fentartotta a vádat. Elismerte a közlemények hazafias irányát, de mert a vádlott formahibát követett el, a vétkesség kimondását kérte.

Eötvös Károly védő kiemelte, hogy a bevádolt lap 16 éve dolgozik a zsidók megmagyarosodásán. Kínutatta, hogy a politikai cikk természete az, hogy a törvényhozást, hatóságot vagy a közönséget valaminek cselekvésére vagy abbagyására törekszik rábírni. Ha például valaki a néhai Erzsébet királynénkat dicsőíti, ez nem politika; de ha már a királyné emlékének törvénybe iktatását követeli, ez politikai cikk. 1848-ban politikai cikkeknek csak azt vették, ami a magyar közzjoggal foglalkozott. Ma tenger a törvényhozás tárgya s ha mindez politika, politikai cikk lesz a suli-gyár alapszabályainak fejtegetése is. (Derültetés.) A közállapotok kritizálása képezne a kritériumot? Akkor — folytatja Eötvös — meg kellene büntetni minden lapot, ha csak ezt írja is: „Romlásnak indult hajdan erős magyar!” Mert a közállapotoknak ennél erősebb kritikáját elképzelni se tudja. Szerinte a bevádolt cikkek társadalmi vagy belletrisztikus irányúak.

Rövid tanácskozás után a bíróság Szabolcsit két sajtóvétségben vétkesnek nyilkrántotta és ötven forint pénzbüntetésre ítélte.

Az „összeesküvők.”

(Ítélet-hirdetés.)

Ma folytatták a három felségsértő ügyében a tárgyalást. A védők elmondották védőbeszédüket és a törvényszék meghozta az ítéletet. Három évi fegyházzal büntette Muzsik Józsefet, két-két évi fegyházzal a két segítőtársat: Hartmant és Kovácsot.

Először Halász Frigyes dr., Muzsik védője beszélt. Rámutatott arra a körülményre, hogy a terv kivitelére, szakértők véleménye szerint, alapos ismeret kell és Muzsik még csak soha dinamitot sem látott. Komolyan venni a három munkás tervét tehát teljes lehetetlenség. Azonfelül Muzsik minden ténykedése arra vall, hogy nem épeszü ember. Kéri védenze fölmentését.

Visontai Soma, Hartman Lajos védője, valószínűbbnek tartja, hogy családi kísérletről van szó. Muzsik és Hartman meg akarták fosztani Kovácsot ötszáz forinttól és tervük kiviteléhez ilyen kalandos utat használtak. Ezeket az apró Ravacholokat a pénz érdekelte. Védenze fölmentését kéri.

Kovács Gyulát Veisz Ödön dr. védte. A vádat tarthatatlannak mondja, mert szövetség tulajdonképpen sohasem jött létre a vádlottak közt. A terv egy percig sem volt komoly.

A védőbeszéd után Zsitvay Leo elnök a tárgyalást délután két óráig felfüggesztette, akkórra tűzve ki az ítélethirdetést.

Mielőtt a három vádlottat elvezették volna, az elnök kérdést intézett hozzájuk:

— Van-e még valami mondani valójuk, amit védelmükre felhozhatnak?

— Nincs semmi.

Fél háromkor hirdette ki az elnök az ítéletet.

(Az ítélet.)

Ő felsége a király nevében:

„A budapesti királyi büntető törvényszék, 1898. május 23-ika óta fogvalető és a büntető törvénykönyv 130. szakaszába ütköző felségsértés elkövetésére létrejött szövetség büntetvével vádolt Muzsik Józsefet, Hartmann Lajost és Kovács Gyulát bűnösöknek nyilvánítja. Elítéli pedig Muzsikot három évi, Hartmant és Kovácsot két-két évi fegyház elszervezésére. Büntetésükkel mindeniknél négy-négy hónapot kitöltöttnek tekint a bíróság, öt-öt évre politikai jogaitól is megfosztja a vádlottakat.”

(Mégökölés.)

A bíróság abból indult ki ítéletének meghozásánál, hogy a tényállás, ugy amint azt a vádhatározat forceirozta, beh bizonyult. Némileg változott ugyan a tárgyaláson a bizonyítási anyag, tudniillik a Pálné és Muzsik vállomása, de ez különösebb figyelembe nem jöhet, Pálné ingadozása a női magatartása miatt történik, amit pedig egyóhként Muzsikra vall, azt ennek vádlottársai is megerősítik. Maga Muzsik a védekezését, melylyel a tárgyaláson élt, semmivel sem tudja igazolni. Hiába akarta a bűn szerzőségét ép a feljelentőjére, Pálnéra hárítani. Ha Pálné csakugyan terhelhető lett volna is, az, hogy ő megtette a feljelentést — ami különben kötelesség — büntetlenséget biztosít neki.

A bűnpör jogi kérdése tekintetében a védelem több irányban tett kifogást. Am a felségsértési szövetség fogalmához, mint a büntető elmélet megállapította, elég a gondolat és a karats nem kell ahhoz előkészületi cselekménynek járulni. A vádlottaknál megnyilvánult ez a kettő és pedig mind a háromnál ugyanaz a gondolat és akarat. Kölcsönösen tett ígérésekkel le is kötötték egymást. És megállapítható, hogy a szövetség, illetőleg a szövételkezés a felség élete ellen történt. Hogy a dinamitot még csak be sem szerezték, a vádra irreleváns, mert ez nem zárja ki azt, hogy a szövetség mégis meg volt. A beszerzés már előkészületi cselekmény lett volna, ami törvény szerint nem kell ahhoz, hogy a büntető törvénykönyv 130. szakaszának esete fenforogjon.

Mindezeknél fogva a törvényszék beh bizonyítottan találta a tényállást. Különösebb enyhítő körülmény, amely a 92. szakasz alkalmazását indokolja, nincs. Ép ezért a bíróság a 130. szakasz alapján szabta ki a büntetést, Muzsikra a mérték (5 év a maximum) közepe táján, a másik két vádlottára a minimumot, vagyis két esztendő.

(Mégnyugozom.)

Elnök: Vádlottak! Megértették az ítéletet? **Vádlottak:** Igenis.

— **Mégnyugoznak-e vagy felebbeznek?**

Mind a három esendően tanácskozni kezd a védőjével, aztán sorra nyilatkoznak.

Muzsik: É n m e g n y u g s z o m !

Halász dr.: É n, mint a védője, felebbezek.

Hartman: M e g n y u g s z o m !

Visontai dr.: É n i s !

Kovács: F e l e b b e z e k !

Veisz dr.: Szintén felebbezek.

Fittler dr. főügyész helyettes: É n valamennyi vádlottára nézve sulyosbításért felebbezek.

Az elnök erre kiadta a rendeletet, hogy az örök kísérvék le az elítélteket a fegyházba. Amint a folyosóra érték, **Muzsik** visszafordult és odaállt Fittler dr. királyi főügyész elé:

— **É n i s f e l e b b e z n i a k a r o k —** mondotta.

Mivel az elítelt huszonnégy órán belül még megváltoztathatja előbb tett kijelentését, az ügyész utasította Muzsikot, hogy holnap reggel jelentkezzék a bíróságnál s ott adja elő kérését.

SPORT.

+ **5-re: 368.** Bécsben tegnap az ügető pályán a háromévesek versenyében Blasel győzelme után az egyforintos helyen 5-re: 368 forintot fizetett a totalisateur.

+ **Zombori löversenyek.** A bács-bodrogmegyei gazdasági-egyesület október 16-án Zomborban ügető- és löversenyt rendez, amelyre a versenyintézőség a következőképp alakult meg:

Elnök és versenybíró: Szemző István. **Tagek:** Bezeredy István, Bibra Frigyes báró, Dungszerky István, Falcione Nándor dr., Fernbach Antal, Fernbach Péter Halm Ervin, Karácson Gyula, Kőszár Zsigmond, Latinovits Géza, Latinovits Pál, Molnár Károly dr., Pilaszánovits József, Piukovits József, Rácz György, Szemző Gyula, Trischler Ferencz, Vojnits István dr., ifj. Vojnits István, Vojnits Simon, Vujevich Zoltán dr., Zákó Milán. **Versenybírók:** Szalay Frigyes. **Ítéltők:** Falcione Lajos, Léderer Pál és Szemző Károly. **Időmérők:** Fernbach Bálint és Zákó István dr. **Ellenőr:** Szemző Dezső. **Mázsáló:** Fernbach János. **Totalisateur-vezető:** Bittermann Gyula. **Pénztárosok:** Bittermann Sándor.

A versenyek programja a következő:

I. Zombor város díja. (Mezőgazdák.) Díj 200 korona, távolság 1800 méter.

II. Síkverseny. Díj 1000 korona, távolság 2000 méter.

III. Bács-Bodrog vármegye mezőgazdák ügetőversenye (kettős fogatok). Díj 400 korona, távolság 7 kilométer.

IV. Akadályverseny. Díj 600 korona, távolság 4000 méter.

V. Ügetőverseny kettős fogatokkal. Díj 1100 korona, távolság 12 kilométer.

A St-Leger.

(Az őszi versenyek negyedik napja.)

A budapesti őszi löversenyek holnapi negyedik napján a meeting legnagyobb és az esztendő egyik legérdekesebb sporteseménye, a hatvan ezer koronás St-Leger kerül döntésre a városi gyepeken. A derby-évjárat kiválóbb képviselői szoktak ebben a versenyben összekerülni újabb mérkőzőre. E kétezernyolcszáz méter távolságú tényész verseny minden esztendőben nagy sportélvezetet nyújtott. Hogy csak a legutóbbi eseményeket regisztráljuk: Tokió, még mielőtt Angliába vitték volna, derby-győzelmét e futamban aratott könnyű győzelmével szaporította; Ganache e versenyben korrigálta ki a derbyben szenvedett vereségét s tavaly Statesman e futamban bizonyította be, hogy a hamburgi derby, melyben második volt, nem volt reális.

Ennek az esztendőnek a derbyhőse, Áruló is futni fog holnap, hogy a róla táplált jó véleményt megerősítse; ennek az esztendőnek a Ganach-ja nem vesz részt a küzdelemben, de futni fog Lulu, hogy utóbbi kudarczait kikorrigálja. A derbyhőse még a minap a jubileumdíjban a vert mezőnyben volt, úgy szintén Lulu, mely az utolsó között maradt. Akkor Hebe küzdelem után fejhozzam volt első Komámasszonnnyal szemben, míg Nickerl csak fejhozzam volt harmadik. Áruló gardája a trainerje nem tartották reálisnak ezt az eredményt, mert Áruló a munkában mindig jobb volt istálló-társánál, Komámasszonnnyal, istállója tehát azt

bízi, hogy a derbygyőztes, ha a jubileumdíjban nem tehetné, de a St.-Legeiben bizonyosan követni fogja Tokio példáját. Lulu trainerje ép úgy van a reménykedéssel, még mindig szentül meg van győződve arról, hogy Lulunak ez nem az igazi formája. A jubileumdíjban legyőzött lovak közül a holnapi küzdelemben lesznek még: Nickerl, Komámasszony, Gaspilleur és Gagerl. A John Reeves-istálló pedig talán Shannon-t is kiküldi, mely a freudenau nagy handicapben, a St.-Legernél nagyobb távolságra igen könnyen győzött. Kár, hogy Mindig és Esterfi kidőltek a sorból. Ez a két ló bizonyosan ott lett volna a végküzdelemben.

A nyilvános forma Komámasszony mellett szól. A szívós kancza nagy állóképességgel bír, a hosszabb távolság jobban megfelel neki, azonkívül most sokkal kedvezőbb sulyviszonyok mellett indul, amelynek alapján Nickerlnek mégis kellene beérkeznie. Mi azonban azt hisszük, hogy Nickerl, mely hosszabb szünet után a jubileumdíjban futott először, holnap sokkal jobban fog futni.

Az a meggyőződésünk tehát, hogy Árnó ke-
rül ki győztesként a holnapi küzdelemből, míg Nickerl Komámasszony előtt fog érní a célhoz.

Típjaink a holnapi napra a következők:

- I. Lexl—Wahrmann-istálló.
- II. Pavolin—Zászlós.
- III. Árnó—Nickerl.
- IV. Trianon—Judica.
- V. Sándor—Káplár.
- VI. Dogma.

ÜZENETEK A KÖZÖNSÉGNEK.

E. Za. és társa. *Csongrád.* Nem jutott csödbe és nem fizetésképtelen, de nem is kít új üzleteket.

Tankred. *Ujvidék.* Az ön hosszú értekezésénél sokkal jobban jellemzi az egyes államok köz-
igazgatását Francisque Sarcey-nek a párisi „Figaro” tegnapi számában megjelent adomája. Hármán ülnek egy asztalnál — így szól az adoma — egy angol, egy orosz és egy francia. Az orosz így dicséri a maga országának adminisztrációját:

— Ha engem nyakon ütne egyikük, akkor rögtön becsuknák, anélkül, hogy én följelentem.
— Ha engem inzultálna valaki, szól a francia, a nagykövetünk azonnal interveniálna.

Utóljára az angol szólalt meg:
— Ez semmi. Ha engem sértenek meg, nyom-
ban megjelenik a flottánk, hogy elégtételt vegyen.

Erre az orosz fölemeli a kezét és arcul üti az angolt:

— Roppantul szeretnék egy flottát látni.

Gyorsiró. *Szatmár.* Országgyűlési gyorsiró úgy lehet, ha az iroda vezetőinél kijárja, hogy az évenként rendezett képviselőházi próbairási vizsgálaton részt vehessen s a vizsgán alkalmasnak találják a jelölésre. Az alkalmasak közül kiválasztanak annyit, a hányra szükség van. A besorozottak kezdetben egy forint ötven krajczart kapnak, de Napló másolásáért mellékjövödel-
mük is lehet. A napidíjakat bizonyos idő múlva ki-
nevezik s a kinevezéstől kezdve ép oly nyugdíjképesek és ép úgy emelkednek, mint bármely más állami hivatalnok. A nyugdíj nagysága a fizetési rangfokozat-
tól függ.

G. Jenő. *Budapest.* A magyar királyi koronázási jelvényeket a budai várban, az osztrákot a Bécsi Hofburgban, az angolt a londoni Towerben őrzik. A „béke császárnak”, a minden oroszok cárnak koronázási ékességeit értékes szekrényekben a moszkvai Kremben tartják. A drágaságok őrzése a kincstárosra van bízva. A jogar masszív aranyból való, kétszázhatvanolcz gyémánttal és más drágakövekkel van kirakva. Az értékes bot hossza kilenczvenkét centiméter, sulya öt kilogramm, ami épen elég. Ennél drágább jogara soba uralkodónak nem volt még. Egy orosz drágaköve-
rekesedő, aki látta a „császár botját”, körülbelül egy millió rubelre becsüli értékét.

P. S. *Hajdu-Nádudvar.* Első levelére azért nem válaszoltunk még, mert előbb tudakozódtunk az illető intézet felől. Kérdésére most már felelhetünk, még pedig azt, hogy az intézet nem nagyon bír. Itéletet nem mondhatunk róla; ezt csak az tehetné, akinek dolga volt ott, vagy aki járatos ezekben a dolgokban. Nem mondhatunk semmit gyógyítási módjának helyességéről és eredményeiről sem, mert nem is tudunk rólok semmit.

Pry Pál. *Debreczen.* Még annál tovább is ragadtatják magukat szenvedélyes gyűjtők. Példá-
rá az az eset, amelyről ma adnak hírt a német lapok. Mikor a német császár a kieli hadgyakorla-
tok lefűvása után elnyargalt a táborból, az ország-
uton szembejön vele két hölgy. Mikor találkoztak,
a hölgyek meghajoltak és az egyik egy pompás
bokrétát nyújtott át a meglepett császárnak. A had-
segéd elveszi a virágot és átadja felséges urának,
a ki aztán megkérdezteti tőlük, hogy kívánnak-e
valamit? Erre az egyik kisasszony odaáll a császár
elő és nagy hővvel így szól:

— Felsőges uram, csak arra kérem, kegyes-
kedjék nekem jeruzsálemi utjából — képes levelező-
lapokat küldeni.

1—100 ellen. Nyugdíja nyolczezer, mostani fizetése tízezer, személyi pótléka kétezer forint. Évenként tehát huszezer forint.

Z. N. C. *Budapest.* Amit tettünk, szívesen tet-
tük és szívesen megtesszük máskor is.

K. S. E.-Béla. Köszönjük szives érdeklődését, a
vádja azonban igazságtalan. Nem mi vagyunk azok,
ahik nem érdeklődnek, hanem éppen önk, akik panaszkodnak. Mikor mi azt az ígéretet kimondtuk, azt remél-
tük, hogy a tisztelt érdekeltek urak fölkeresnek bennün-
ket közleményekkel, leveleikkel és panaszjaikkal. Ha ez
megtörtént volna, akkor nem volna okuk panaszkodni.
Mivel azonban nem tettek így, magukra vessenek az urak.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. A kereskedelemügyi miniszter Moser Sándor miniszteri számellenőrt miniszteri szám-
vizsgálóvá nevezte ki.

Megerősítés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Beriuza Jánost, a hűlyék és gyengeelméjűek budapesti országos nevelő- és tanintézetének igazgatóját, ezen állásában végleg megerősítette.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Masopust Ferencz zolyomi fogházfelügyelőt a besztercebányai törvényszéki fogházfelügyelői állásra helyezte át.

Jóváhagyott alapszabályok. „A kézdívasárhelyi önképző- és műkedvelő-egyesület” és „A pusztasági katólikus olvasókör” alapszabályait a belügyminiszter a bemutatási záradékkal ellátta.

Pályázatok. A debreczeni itélőtáblánál irnoki állásra négy hét alatt: — a nagyörcei adóhivatalnál adóügyi állásra két hét alatt; — a nagyszabenyi törvényszéknél telekkönyvi átalakító díjnoki állásra két hét alatt; — a rimaszombati törvényszéknél irodai igazgatói állásra két hét alatt; — a sarajevói technikai középiskolánál tanítói állásra október 15-ig; — az érsekújvári (Nyitra) járásbírósnál hivatalnoki állásra négy hét alatt lehet a folyamodásokat benyújtani.

NYILT-TÉR.

Egyéves önkéntesek

Legjobban és legolcsóbban szereshetik be felismerésüket az időnyesen innert

BLUM és TÁRSA

6 ca. és kir. fessége József főherceg udvari szállítói és sereb királyi udvari szállító-czégüél.

Budapest, IV., Sütő-utca 2. szám

Szerzőköttelesek

ingyen és bérmentve kapnak oly ár-
jegyzéket, mely az egyéves önkéntes év
sinyezésére vonatkozó magyar és német
szövegi vádtörvényozárköket utastításokat és folyamod-
vány-mintákat tartalmazza. Mindennemű felvilágosítás a leg-
nagyobb készséggel adatik

Uj Idők

október elsőjén megindul
Horvác Ferencz új regénye
„Gyurka és János” (A Gyur.
Kovács fiúk folytatása)
Az Uj Idők a legszébb képes
hetilap, gazdag tartalom-
mal, változatos rovatok-
kal.
Az Uj előfizetők ingyen
kaphják az évszámot
királyi emléke című
pompás, 60 képpel illusztr.
gazdag tartalmu füzetet.
Előfizetési ár: negyalfára 2 ft
félre 4 ft
Mutatvány számot ingyen küld
a kiadóhivatal.
Helyszín: ut. 2.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági távirat.

New-York, szeptember 30.

	szept. 30. cents	szept. 29. cents.
Buza szeptemberre	—	72 ¹ / ₈
„ májusra	68	68 ¹ / ₈
„ decemberre	68	68 ¹ / ₈
Tengeri decemberre	34 ¹ / ₈	34 ¹ / ₈

Chicago, szeptember 30.

	szept. 30. cents	szept. 29. cents
Buza decemberre	62 ¹ / ₈	62 ¹ / ₈
Tengeri decemberre	29 ¹ / ₈	29 ¹ / ₈

Ipar- és kereskedelem.

Tűzkárok Magyarországon. Folvó évi augusztus hónapban Magyarországon 1314 községben összesen 1762 tüzeset történt ellenben az előző év megfelelő időszakában 1187 községben 1397 tüzeset volt. Az összes kár értéke 3,045.248 forint volt, szemben az előző év megfelelő időszakának 2,629.409 forintjával. A legtöbb kárt szenvedett vármegyék: Nyitra vármegye 436.148 Sopron vármegye 257.557, Borsod vármegye 143.712, Zemplén vármegye 114.791 forintnyi kárösszeggel. Legnagyobb tüzesetek voltak: a feketevárosi (Sopron vármegye) augusztus 1-én 100.424 forint, a lubinai (Nyitra vármegye) augusztus 20-án 89.266, az ároktői (Borsod vármegye) augusztus 15-én 82.323, a radimói (Nyitra vármegye) augusztus 5-én 63.946, a lazáni (Nyitra vármegye) augusztus 2-án 63.854, a csicserei (Ung vármegye) augusztus 22-én 56.682 forint kárösszeggel.

Mészárosok közgyűlése. A budapesti mészárosok börtértekésítő alkalmi egyesülete, október hónap 3-ikán délután 3 órakor alakuló közgyűlést tart és külön tisztikart választ. Ez alkalommal a bécsiek nyerstermek-értékesítő szövetkezetével való tárgyalás czéljából kiküldött bizottság is számot fog adni az eddigi eljárásáról.

Az Őrléskészítési forgalom. A magyar királyi központi statisztikai hivatal jelentése szerint az előjegyzési eljárás mellett behozott buza mennyisége az év első hét hónapjában ez idén 849511 métermázsa, a múlt évben 448.404 métermázsa volt, miből látni való, hogy ez évben a behozatal nagyon föllendült. A viszkiütt buzalisznál ellenben az év első 7 hónapját tekintve, lényeges csökkenést észlelhetünk, mert a tavalyi 497.136 métermázssal szemben az idei kivitel mennyisége csak 275.753 métermázsa volt. Eszerint sokkal több búzát importáltunk, mint a mennyinek megfelelő buzaliszlet a malmok eddig kivettek.

Az Első pesti spódium-, ony-., mütrágya- és vegyi termény-gyár részvénytársulat ma Bujanovich Sándor országgyűlési képviselő elnöklése alatt rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen bejelentették a májusban tartott közgyűlési határozatnak végrehajtását, mely a részvénytőkének 300.000 forintra való felemelésére vonatkozik. A konverzió sikerrel járt, amennyiben a kibocsátott 1200 új részvény közül 1144-et átvételre bejelentettek. Az igazgató-ság jelentésének tudomásul vétele után az alapszabályokat megfelelőleg módosították.

Fizetésképtelenségek. Lóbl testvérek rövidáru nagykereskedő czég Budapestén, a rosaz üzletmenet és nagy veszteségek miatt fizetési zavarokba jutott. A passzívák: áruért körülbelül 140.000 forint, készpénzben pedig mintegy 50.000 forintot tesznek ki. A czég törvényen kívül akar egyezkedni és hatvan napi moratoriumot kér. — Földes Izó készruha-ereskedő Szegeden, akinek két fiókja is van, az egyik Szentesen, a másik Orosházán, fizetésképtelen lett. A passzívák áruért és készpénzben 45.000 forintra rugnak. A hitelezőivel egyezsége akar lépni.

Az Iparosok és a központi hitelszövetkezet. Az országos iparegyesület tegnapi lovag Falk Zsigmond elnöklése alatt ülést tartott, melyen az egyesület rendes tagjain kívül a fővárosi ipartestületek kiküldött képviselői is igen szép számban vettek részt. Az ülés egyetlen tárgya Horváth János dr. előadása volt. „Az iparosok és az alakuló központi hitelszövetkezetről. Az előadó arra buzdította az iparosokat és az ipartestületeket, hogy október 15-ikéig a központi hitelszövetkezetnél alapítványi fizetéseket irjanak alá, és alapon az alakuló közgyűlésen teljes számban jelenjenek meg és évigyk ki, hogy az ott megválasztandó mégy

igazgatósági tag közül kettő az iparosok sorából rétessek. Az alakuló közgyűlés után pedig törekedjenek iparosaink ip. rtestületi hitelszövetkezeteket alakítani és ezek a később választandó hat igazgatósági tag közül legalább hármat válasszanak az iparosok közül a központi hitelszövetkezetbe, mert ha az iparosok a központi hitelszövetkezetben öket megillető eme pozíciókat idejekorán el nem foglalják, érdekeiket sohase tudják többé kellőleg érvényesíteni, amennyiben e nélkül a központi hitelszövetkezet egészen az agrárius érdekek szolgálatába fog terelteni. Az eljenzéssel fogadott előadás után elhatározta az ülés, hogy az iparegyesület is szívesen közvetíti a részjegyek jegyzését.

Kőbányai sertésplaccz, szept. 30. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) — krajczárig. Közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) — krajczárig. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 53—53¹/₂ kr. Közép (páronként 251—320 klgig terjedő súlyban) 53¹/₂—54 kr. Könnyű (páronként 250 klgig terjedő súlyban; 54—55 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felüli súlyban 52¹/₂—53 krajczárig, közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) 52—52¹/₂ krajczárig Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 51—52 — krajczárig. Sertéslétszám: 1898. szept. 28. napján volt készlet 47810 darab, szept. 29-én felhajtott 464 db, szeptember 29-én elszállított 551 darab, szeptember 30-ára maradt készletben 47723 darab. A hizott sertés fizletirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertés vásár, szept. 30. A ferencvárosi petroleum raktárnál levő székesfővárosi konzum-sertés vásárra 1898. szept. 29-én érkezett 492 drb. Készlet 446 darab, összes felhajtás 938 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 556 drb, elszállítatlan maradt 382 drb. Napi árak: 120—180 kilós 51—53. — kr. 220—280 kilós 50—53 krajczár, 320—380 kilós 50—53 kr, öreg nehéz 54 krajczár, malacz 44 krajczár. — A vásár hangulata lanyha volt.

Közlekedés.

Vasutigazgatók értekezlete. Az osztrák és magyar vasutak igazgatói Debreczenben közös értekezletet tartottak, a kereskedelmi akadémia disztermben. A tanácskozáson Czizly János miniszteri tanácsos a M. A. V. elnökgazgató helyettese előkölt. Az értekezlet mindenekelőtt annak a mély-séges fájdalomnak és gáznak adott kifejezést, amely Ausztria és Magyarország népeit Erzsébet királynő megdöbbenő halálával érte s efelett részvétét jegyzőkönyvbe igtatta. Ezután szállítási, díjszábsási, és jogi természetű ügyekről folyt beható, élénk eszmecsere, amelyek mind bizottsági javaslatok kíséretében kerültek napirendre. A forgalmi ügyek közül legfontosabb az új forgalmi utasítás, mely az összes osztrák és magyar vasutakon 1900. január 1-én fog életbe lépni és amelyben a vasut-ügy terén az utolsó évtizedek alatt szerzett összes tapasztalatok figyelembe vétettek. A társaság az értekezlet után a Hortobágyon át Tisza-Füredre utazott, s ott megnézi a tiszai vasuti és közúti hidat.

A Vaskapu megnyitása. A kereskedelemügyi miniszter a Vaskapu-csatorna ideiglenes megnyitása tárgyában a következő rendeletet adta ki valamennyi gőzhajózási vállalatnak: Ertesitem a vállalatot, hogy a Vaskapu-csatornát folyó évi október hó 1-vel a hajóforgalomnak, egyelőre további intézkedésig, díjtalan használattal ideiglenesen megnyitom, a hajók közlekedésének azzal a szabályozásával, hogy a csatornán a felfelé menet reggeli 5 óra és déli 12 óra között, a lefelé menet délutáni 2 órától az estszürkület beálltáig van megengedve. Fölfelé menetben az egymást követő hajók a csatornába csak akkor mehetnek be, ha az előmenő a csatorna felső torkolata feletti második jelző usztót elérte, ami a „római sánczon” lévő árbocról fehér-vörös kockás lobogó felhúzásával jelezte. Ertesitem továbbá a vállalatot, hogy az Orsován felül eső zuhataros szakaszon a hajók az orsovai vízimérete + 1.00 métervi állásánál 160 centiméter merüléssel közlekedhetnek és felhívom, hogy hajói biztos vezetéséről a helyi viszonyokkal kellőleg ismerős és gyakorlott kormányosok (hajókalauzok) alkalmazásával gondoskodják.

Biztosítás.

Országos magyar kölcsönös biztosító szövetkezet. E szövetkezet igazgatósága ma délután tartott ülésén elhatározta, hogy a jégbiztosítási ágazatban egy évi díj erejéig pótbefizetést követel be az összes jégkár ellen biztosított felektől. A szeptember 30-án esedékes jégkárók kifizetését hat hónapon belül eszközli, ugy azonban, hogy minden kár, egy harmad összegéig haladéktalanul kifizetetik, a hátralékos két harmadot pedig a jelek a jelzett hat

hónapon belül fogják kézhez venni. E rendkívüli intézkedést amely a szövetkezet tagjaira éppenséggel nem örvendetes és amely nem igen alkalmas arra, hogy a szövetkezeti biztosítás eszméjének híveket szerezzen, az igazgatóság indokolja a folyó évi országos csapáskép jelentkező jégveréssel, valamint azzal a sajnálatos tényvel, hogy a külvilágok tetemes része még nem folyt be. A hátralékos díjak szigorú behajtása iránt egyidejűleg intézkedést az igazgatóság s reményli, hogy a jégkárosultak követeléseit a jelzett hat hónapon belül elégítheti ki.

Sorsolás.

Magyar királyi osztálysorsajáték. A mai húzón a következő számokat húzták ki: 5000 koronát nyertek: 12303 78031 91343. 2000 koronát nyertek: 794 4827 6622 6812 9863 15113 17720 27366 27540 29824 40803 41133 3174 533480 33720 61245 70263 72005 75709 65032 59013 59307 59463 77273 82513 87785 90673 92481 93258 93397 99082 1000 koronát nyertek: 3470 4426 5781 6081 7862 9865 11632 19536 22517 27552 33283 34757 37569 38753 40381 41549 41848 42144 43201 44340 47417 47460 48048 50284 53181 54122 55591 59094 59658 61382 61714 65602 68623 72243 73749 76779 80517 82606 84173 84323 86503 87331 87855 89042 96906 90159 90328. 500 koronát nyertek: 202 1784 4622 7417 10279 12052 12653 13611 13707 15418 18765 20912 19336 24020 29851 32367 34135 35902 36839 36847 37415 37733 39539 44468 44906 46882 47223 47606 48374 50003 51525 51726 54651 57122 60617 63942 64197 64260 69019 69632 75675 75895 75996 77579 77643 78292 79869 82473 84841 89254 92960 95937 98192 98544 99875.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, szeptember 30.

A tőzsdei szakértőbizottság ma is gőzerővel dolgozott, hogy megejtse az utolsó expertiseket. Ezuttal a már egyizben bemutatott és a bizottság által visszautasított tételek helyett prezentált p ó t s z á l l í t á s o k kerültek bírálat alá. Nagyobb részét a második szállításoknak megfelelőnek találták, csak néhány ezer métermázsára mondta ki a börze, hogy nem veendő át. E tételek persze most már nem pótolhatók újabb szállításokkal és az emigyen függőben maradt engagementre nézve a szokások azt az optiot biztosítják a vevőnek, hogy tetszése szerint a szállítótól a differenciákat követelheti, vagy annak terhére a készáru megvételheti vagy végül az üzlettől egyszerűen elállhat.

Nem tudni, hogy a vevő a kiegyenlítés mely módját fogja választani, az hallatszik azonban, hogy egyes üzletek tárgyában perre kerül a dolog. Mivel az ügy — amely minden precedens hiányában már tisztán jogi szempontból is igen érdekes — eljutott tehát e stádiumig, természetesen egyáltalán nem szólnunk hozzá, mert respektáljuk a bírói ítéletet — akár választott, akár rendes bíróságról van a szó — és annak semmi tekintetben sem akarunk prejudikálni.

Csak azt az egy körülményt akarjuk a bianco-eladók figyelmébe ajánlani, hogy az esetben, ha véletlenül a szeptemberi buza utolsó liquidáció-nális kurzusát 9 forint 80 krajczárban állapítják meg, a vevő tehát ez ár bázisán már régen felveszi a differenciákat, vajjon mit tett volna a contremine, ha a vevő — amihez feltétlenül joga van — egyszerűen kijelenti, hogy eláll az üzlettől, amint ezt a szeptemberi rozs vevői is több esetben kijelentették. Akkor is azon lovagolnának, hogy a piaci ár csak 9 forint és ugyan ki térítette volna nekik vissza a 80 krajczárt tevő differenciákat?

Az 1898-ki termésű szeptemberi buza tehát most már csakugyan véglegesen kiszenvedett. Legmagasabb kurzusa 11¹/₂ forint, legalacsonyabb árfolyama 7³/₄ forint volt. Nem dicsekszünk vele, hogy a magas árak idején jelezte a lanyhulást az alacsony kurzusok beálltával pedig a szilárdulást, mert ennek ellenkezőjéről épen csak a budapesti gabonacsarnokban voltak meggyőződve. De meg is adták az árát.

Most már következik az októberi buza! Előestéjén e határidőnek közhírré teszi a kereskedelemügyi magyar királyi miniszter, hogy a Vaskapu

csatornáját holnap reggel öt órakor átadják a közforgalomnak, előestéjén e terminusnak önti az ég vizes áldását, emelkedik a Duna vize és tovább csapadékok jelez a meteorológiai prognózis és ugyancsak előestéjén e határidőnek emelkedett ma annak árfolyama 8 forint 69 krajczártól 8 forint 83 krajczárig. Ugy látszik tehát, hogy vannak a tőzsdén skeptikusok, akik azt tartják, hogy kanális, hajó és víz még nem elegendő a szállításhoz, ahhoz buza is kell. Bizonyos azonban, hogy már a határidő első napjaiban nagyobb felmondások fognak történni. Persze, hogy mily hatással lesznek e bejelentések az irányzatra, azt ma nem lehet megítélni, mert sok függ az engagement jellegétől. Tisztán börzetechnikai szempontoknak — legalább az első időben — esetleg nagy szerepük lehet. De azért a contremine ezuttal sem fogja magát valami nagyon revanszírozni. E b b e n a z é v b e n m á r e g y á l t a l á b a n n e m ! Jó lesz ezt megjegyezni.

A márcziusi buza irányzata szintén szilárd volt, 8 forint 60 krajczárról 8 forint 73 krajczárig emelkedett árában.

Ugyiszintén kellemes volt a hangulat a készáruüzletben, ahol 50.000 métermázsra került eladásra, fentartott árak mellett.

E mai szilárdulásnak annál nagyobb jelentősége van, mert négy és fél centig terjedő amerikai olcsóbbodás auspiciuma alatt ment végbe.

A többi czikkék árai ugyancsak emelkedtek, legintenzívebben a márcziusi rozs, amely 7 forint 30 krajczárral zárul; a márcziusi zab 5 forint 66 krajczárt, a májusi tengeri 4 forint 60 krajczárt jegyez.

A készáruüzletben rozs, árpa, zab, tengeri öt krajczárral magasabb árak mellett forgott.

Legutóbb jeleztük egy nyirbátort czég fizetési képtelenségét. Felkérteünk annak a kijelentésére, hogy e hír nem a B. Zs. czégre vonatkozott.

Előfordult készáru-eladások.

Mennyiség mázsában	6 vagy új	ár	fel	haktólterez- kintő súly kilogram.	átadási hely és megjegyzés	ár netto 100 kg.-kint	hátap. vagy 8 hónap
100	uj	buza	tiszavidéki	80 ⁵	Budapest	9.65	8 hó
500	"	"	"	80	"	9.70	"
500	"	"	"	80	"	9.65	"
200	"	"	"	80	sárga Bpest	9.60	"
200	"	"	"	79 ⁵	Budapest	9.60	"
300	"	"	"	79 ⁵	Atl. Bpest	9.62 ¹ / ₂	"
800	"	"	"	79 ⁷	"	9.62 ¹ / ₂	"
100	"	"	"	79 ⁵	sárga Bpest	9.62 ¹ / ₂	"
100	"	"	"	79 ⁵	"	9.52 ¹ / ₂	"
100	"	"	"	79	"	9.50	"
100	"	"	"	79	"	9.55	"
100	"	"	"	79	"	9.45	"
100	"	"	"	78 ⁵	"	9.50	"
100	"	"	"	78 ⁵	"	9.40	"
100	"	"	"	78	"	9.40	"
200	"	"	"	77 ⁵	"	9.40	"
100	"	"	"	78 ³	kev. Bpest	9.30	"
500	"	"	"	78	"	9.20	"
600	"	"	pestvidéki	80	"	9.62 ¹ / ₂	"
100	"	"	"	80	s. Atl. Bpest	9.35	"
100	"	"	"	79	"	9.35	"
100	"	"	"	78	"	9.35	"
200	"	"	"	78	"	9.30	"
100	"	"	"	fehért.	77 Budapest	9.40	"
2000	"	"	"	tolnai	76	9.30	"
1000	"	"	"	bácskai	74 ⁸	9.—	"
1000	"	"	"	74	"	9.15	"
1800	"	"	"	bánsági	74 ⁸	9.15	"
900	"	"	"	76 ⁸	"	9.15	"
1000	"	"	"	78	"	9.30	"
3700	"	"	"	77 ⁵	"	9.15	"
2600	"	"	"	76 ⁸	"	9.40	"
100	"	"	"	75 ⁵	"	9.—	"
4400	"	"	becskereki	76	"	8.80	"
4000	"	"	"	76	"	8.82 ¹ / ₂	"
4400	"	"	"	75 ⁸	"	8.77 ¹ / ₂	"
3000	"	"	"	75 ⁸	"	8.75	"
1750	"	"	adai	75 ⁸	"	9.35	"
100	"	"	f. magyar.	80 ⁵	sárga Bpest	9.40	"
200	"	"	"	80	"	8.42 ¹ / ₂	"
100	"	"	"	80	"	8.42 ¹ / ₂	"
100	"	"	"	79 ⁵	"	9.42 ¹ / ₂	"
100	"	"	"	77	uszk. Bpest	9.—	"
200	rozs	pestvidéki	"	"	Bpest par.	7.80	kp.
100	"	"	"	"	Budapest	7.25	"
100	"	"	"	"	Bpest par.	7.15	"
100	zab	"	"	"	Budapest	5.85	"
100	"	"	"	"	"	5.80	"
150	"	"	"	"	"	5.70	"
200	"	"	"	"	"	5.60	"
100	"	"	"	"	"	5.52 ¹ / ₂	"
300	tengeri	oláh	"	"	"	5.32 ¹ / ₂	"
100	"	"	"	"	"	5.10	"
300	uj	árpa	takarm.	"	Kőbánya	6.—	"
100	"	"	"	"	"	5.90	"
200	"	"	sörfőzdei	"	Jászapáti	6.15	"
100	"	"	"	"	Kőbánya	6.50	"

Gabonaforgalom:

1898. szeptember 29.

	érkezett m é t e r m á z s a	elszállított m é t e r m á z s a
buzából . . .	9059	7885
rozsból . . .	964	402
árpából . . .	4664	1510
zabból . . .	1134	13210
tengeriből . .	—	1260

Raktárállomány:

	Központi m é t e r m á z s a	Raktárház m é t e r m á z s a	Szlo m é t e r m á z s a
Buza	141300	55261	—
Rozs	8300	920	—
Árpa	42300	602	—
Zab	20300	—	—
Tengeri	26400	1608	—
Liszt	12900	169	—

Hivatalos készárjegyzések.

Áru	Faj	100 kgr. készpénz-ára		100 kgr. készpénz-ára	
		hektoliterenkint alul	hektoliterenkint fölül	hektoliterenkint alul	hektoliterenkint fölül
Buza	uj tiszavid.	74	—	75	8.95 9.10
		76	9.15 9.25	77	9.30 9.35
		78	9.40 9.50	79	9.55 9.60
		80	9.65 9.70	81	—
" pestvidéki	uj	74	—	75	8.90 9.05
		76	9.10 9.20	77	9.25 9.30
		78	9.35 9.45	79	9.50 9.55
		80	9.60 9.65	81	—
" fehérm.	uj	74	—	75	8.95 9.10
		76	9.15 9.25	77	9.30 9.35
		78	9.40 9.50	79	9.55 9.60
		80	9.65 9.70	81	—
" szerb	uj	76	7.35 7.40	—	—
		—	—	—	—
rozs	elsőrendű	70-72	7.35 7.40	—	—
		—	7.30 7.35	—	—
árpa	takarm.	60-62	5.60 6.00	—	—
	szeszfőz.	62-64	6.50 7.00	—	—
	sőrfőzésre	64-66	7.30 8.20	—	—
zab	uj	39-41	5.75 6.05	—	—
		—	—	—	—
tengeri	bánsági	—	5.20 5.25	—	—
	másnemű	—	5.15 5.20	—	—
repcze	káposzta	—	12.25 12.75	—	—
	másnemű	—	—	—	—

Hivatalos határidőjegyzések.

Áru	Határidő	Déli tőzsde zárata				Leszámitó árfolyamok
		szeptemb. 29-én pénz	szeptemb. 30-án pénz	szeptemb. 29-én áru	szeptemb. 30-án áru	
buza	október	8.80	8.81	8.76	8.78	8.88
	november	—	—	—	—	—
	márczius	8.05	8.67	8.69	8.67	—
rozsa	október	7.15	7.20	7.25	7.20	7.15
	november	—	—	—	—	—
	márczius	7.17	7.19	7.22	7.20	—
tengeri	október	5.05	5.10	5.05	5.10	5.05
	november	—	—	—	—	—
	május	4.51	4.52	4.57	4.58	—
zab	október	5.50	5.55	5.50	5.55	5.50
	november	—	—	—	—	—
	márczius	5.60	5.62	5.65	5.67	—

Előfordult határidőkötések.

Áru	Határidő	Délleti és déli tőzsde		Délleti tőzsde	
		Kezd.	Forgalom	Kezd.	Forgalom
buza	okt.	8.71	8.73-74-75 8.76-77	8.78	8.78
		—	—	—	—
" nov.	8.68	—	—	8.71	—
		—	—	—	—
" márcz.	8.62	8.62-61-63 8.65-67-68	8.69	8.69	
		—	—	—	—
rozsa	okt.	7.50	—	—	—
		—	—	—	—
" nov.	—	—	—	—	—
		—	—	—	—
" márcz.	7.19	7.20-19	7.20	7.26	
		—	—	—	—
tengeri	okt.	5.10	—	5.12	—
		—	—	—	—
" nov.	5.15	—	—	—	—
		—	—	—	—
" máj.	4.52	4.53-54-55 4.56-57-56	4.57	4.57	
		—	—	—	—
zab	okt.	5.58	—	—	—
		—	—	—	—
" nov.	5.15	—	—	—	—
		—	—	—	—
" márcz.	5.65	5.66-65	5.66	5.66	
		—	—	—	—

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, szeptember 30.

A mai tőzsdén a lanya irányzat kerekedett felül, miután a külföldi tőzsdék jelentései nem buzdítottak, sőt a bécsi börzéről exekutív eladásokat is jeleztek. A nemzetközi értékek ép úgy mint a helyi vállalatok értékei tegnaphoz képest érteken csökkentek.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 378.50 377.50, Leszámitoló bank 255.25—255, Osztrák hitelrészvény 352.30—351.60, Osztrák-magyar államvasut 347.80—347.50 forintot kötetett.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Koronajáradék 98, Salgótarjáni köszén 612, Közüti vasut 373.25—371.50, Villamos vasut 231—230, Magy. hitelrészvény 377.40—376.50, Magyar jelzálogbank 243—242, Magyar leszámitoló-bank 254.75—254.50, Rimamurányi 252—251, Osztrák hitelrészvény 351.90—350.80, Osztrák-magyar államvasut 347.40—346.90, Téglá és csement 90, Bpesti villamossági 112 forintot.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 1.25—1.75 forint, 8 napra 4.—5.— frt, október utóljára 8—9 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

	szept. 30.	szept. 29.
Magyar aranyjáradék	119.75	119.75
Magyar koronajáradék	98.—	98.15
Magyar hitelrészvény	376.50	379.—
Magyar ipar és keresk. bank	98.25	98.50
Magyar jelzálogbank	241.75	243.75
Magyar leszámitoló bank	254.50	255.50
Rimamurányi vasmű	250.75	252.50
Osztrák hitelrészvény	350.90	352.40
Déli vasut	73.25	74.—
Osztr.-magyar államvasut	346.50	348.—
Közüti vaspálya	372.—	374.50
Villamos vasut	230.—	232.50

Az utótőzsde gyenge volt.

Délután 4 órakor zárulnak:

	szept. 30.	szept. 29.
Osztrák hitelrészvény	352.50	352.45
Magyar hitelrészvény	378.75	378.75
Osztr.-magyar államvasut	348.—	347.90
Leszámitoló bank	254.55	255.50
Rimamurányi vasmű	242.75	252.50
Közüti vaspálya	372.—	374.50
Villamos vasut	230.—	232.50

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapest, szeptember 30.

Zsiradék kis tételekben változatlan áron került forgalomba. Szilva ára csökkent. Szilvaiz szlavoniai 15.—15.25 forint, szerbiai 13—13.25 forint.

Hivatalos jegyzések.

Faj	Ar 100 kgr. grammonként	
	Pénz	Áru
Díjazásir ingya hordó	62.—	62.50
Szalonna	magyar la légszártított vildéki városi légszártított, 4 darabos	55.— 56.—
	50-szál	61.— 62.—
Szilva	boszniai, 1897. évi usance-minőség	9.25
	120 darabos	11.50
Kész árú Zsákkal együtt	85	18.—
	100 darabos	11.50
Szerbiai mely helyett	85	17.75
	—	—
Szilva Határidős	boszniai, usance-min. 120 darabos	9.25
	85	11.70
Műanyag 100grammonként	szerbiai, usance-min.	18.—
	100 darabos	11.50
Szilvaiz Kész árú ingyen hordó	szlavoniai 1897	—
	szerbiai 1897	—
Szilvaiz Határidős ingyen hordó	szlavoniai	14.50
	szerbiai	13.50
Keresked.	buza magyar, 1898 vörös aprószemű 1898	42.— 40.—
	vörös közepesemű 1898 vörös nagyszemű 1898	42.— 44.—

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, szept. 30. A vásári forgalom: Husnál a forgalom élénk, árak szilárdak. Baromfi-nál élénk, árak szilárdak. Halban élénk, árak csökkentek. Tej- és tejtermékek-nél lanya, árak szil-

árdak. Tojásnál lanya, árak emelkedtek. Zöldség-nél élénk. Gyümölcsnél lanya, árak szilárdak. Fűszereknél csendes. Időjárás: borult, esős. A központivásárcsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Hus. Marhahus hátulja I. 52—56 frt, II. 48—52 frt. Birkahus hátulja I. 38—40 frt, II. 36—38 frt. Borjúhús hátulja I. 64—68 frt, II. 60—64 frt. Sertéshús elsőrendű 54—56.0 frt, vidéki 40—45 frt. (Minden 100 kilonként) Kolbász füstölt 60—80 kr (kilonként). Sertéssír hordóval 64.0—65.0 frt (100 kilonként). — Baromfi (élő). Tyúk 1 pár 1.10—1.40 frt. Csirke 1 pár 0.60—1.10 frt. Lud hizott kilonként 52—56 kr. — Különlétek. Tojás 1 láda (1440 db) 36.0—37.0 frt. Sárgarépa 100 kötes 1.00—1.00 frt. Petrezselyem 100 kötes 1.00—4.50 frt. Lencse m. 100 kiló 7—9 frt. Bab nagy 100 kiló 8—10 frt. Paprika I. 100 kiló 30—60 frt, II. 20—28 frt. Vaj 1 rendű kilonként 0.80—0.85 frt. Tea-vaj kilonként 0.95 1.10 frt. Burgonya, rozs, 100 kiló 1.40—1.50 frt. Halak. Harcsa (élő) 0.70—0.90 frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.80—1.00 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.40—0.50 frt.

Szesz.

Budapest, szeptember 30. Irányzat változatlan. Kontingens nyersszesz Budapesten 19.—19.25. Finomított szesz nagyban 55.25—55.50. Finomított szesz kicsinyben 55.75—56.—, Élesztőszesz nagyban 55.75—56.—, Élesztő szesz kicsinyben 56.25—56.50, Nyersszesz adózva nagyban 54.25—54.50. Nyersszesz adózva kicsinyben 54.75—55.—, Nyersszesz adózatlan (exknt.) 15.—15.25, Denaturált szesz nagyban 22.—22.1/2 Denaturált szesz kicsinyben 22.25—22.50. Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, szept. 30. Kontingens nyersszesz lanya irányzat mellett azonnali szállításra 20.20 forintot kelt el. Zárlatjegyzés 20.—20.10 frt.

Prága, szept. 30. Adózott tripló-szesz nagyban azonnali szállításra 55.— forintot kelt, Adózatlan szesz 19.— forintot kelt el azonnali szállításra.

Trieszt, szeptember 30. Kiviteli szesz tartályokban szállítva 90% hektoliterenkint nagyban 12.—12.25 forint.

KÜLFÖLDI GABONATŐZSDEK.

Bécs, szeptember 30. Az irányzat ma a határidőüzletben tartott volt, mivel fedezési vásárlások fordultak elő. Kötetett: buza őszre 8.90 forint, buza tavaszra 8.68—8.67 forint, zab őszre 5.71—5.73 forint, zab tavaszra 5.90—5.92 forint, tengeri szept.-októberre 5.62—5.58 forint, tengeri május-juniusra 4.80 forint, rozs őszre 7.56—7.58 forint.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza tavaszra 8.67—8.68, buza őszre 8.90—8.92, rozs őszre 7.57—7.59, rozs tavaszra 7.35—7.38, tengeri május-juniusra 4.85—4.86, tengeri szeptember-októberre 5.54—5.56, zab őszre 5.74—5.75, zab tavaszra 5.93—5.95, repce szeptemberre 12.55—12.65 forint.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDEK.

Bécs, szeptember 30. A belpolitikai helyzet kedvezőtlenül hatott ma a tőzsdére. Csak egyes értékek iránt volt kereslet speciális okokból. Így alpesi bánya és prágai vasipar iránt, de több ezek is gyengültek.

Az előtőzsdén: Osztr. hitelrészvény 352.50 351.75, Anglo-bank 155.—, Union-bank 294.—, Osztrák-magyar államvasut 348.56—347.25, Déli vasut 73.25—73.50, Dunagőzhajózási 453—454.—, Alpesi bánya 171.—173.50, Fegyvergyár 202.—203.—, Prágai vasipar 769.—771.—, Török-sorsjegy 58.80—58.40.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 350.87, Anglo-bank 155.—, Bankverein 262.—, Union-bank 294.—, Ländlerbank 222.50, Osztrák-magyar államvasut 346.50, Déli vasut 73.25, Elbe-völgyi vasut 260.—, Észak-nyugoti vasut 242.50, Török dohányrészvény 129.—, Alpesi bánya 172.50, Májusi járadék 100.75, Török sorsjegy 58.25, Német márka 58.88 forintot.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: 4-2%-os papíráradék 100.85, 4-2%-os ezüstjáradék 100.70, 4%-os osztrák aranyjáradék 120.85, Osztr. koronajáradék 101.10, 1860. sorsjegy 140.25, 1864. sorsjegy 195.—, Osztrák hitelsorsjegy 199.25, Osztrák hitelintézeti részvény 350.87, Angol-osztrák bank 155.—, Union-bankrészvény 293.—, Bécsi Bankverein 262.—, Osztrák Ländlerbank 222.—, Osztrák-magyar bank 904.—, Osztrák-magyar államvasut 346.50, Déli vasut részvény 73.25, Elbe-völgyi vasut 259.—, Dunagőzhajózási részvény

451.— Alpesi bányarészvény 173.50, Dohányrészvény 128.—, 20 frankos 9.53 1/2, Császári kir. vert arany 5.69, Londoni váltóár 120.15. Német bankváltó 58.85. Tramway 508. Az irányzat gyenge.

Bécs, szeptember 30. A déli tőzsde zárata után jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 352.25, Magyar hitelrészvény 378.50, Anglo-bank 155.—, Bankver. 261.—, Union-bank 294.—, Länderbank 223.—, Osztr-magyar államvasut 347.75, Déli vasut 73.50, Etbevolgyi vasut 260.—, Északnyugoti vasut 243.—, Török dohányrészvény 128.50, Rimamurányi 250.75, Alpesi bányarészvény 174.60, Májusi járadék 135.—, Magyar koronajáradék 98.05, Töröksorsjegy 58.30, Német márka azonnali szállít. 58.88 forinton.

Frankfurt, szeptember 30. (Zárlat.) 4 2/3-os papír-járadék 85.15, 4% os osztrák aranyjáradék 102.40, 4% magyar aranyjáradék 101.50, magyar koronajáradék 98.30, osztrák hitelintézeti részvény 297.30, osztrák-magyar bank 765.50, osztrák-magyar államvasut 293.50 déli vasut 65.25, bécsi váltóár 169.72, londoni váltóár 204.—, Párisi váltóár 80.680, bécsi Bankverein 221.87, Union-bank részvény 249.50, villamos részvény 134.—, alpesi bányarészvény 145.60, 3% magyar arany-kölcsön 88.30, 4 2/3% ezüst-járadék 85.10. Az irányzat szilárd.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. országos meteorológiai intézet távlati jelentése 1898. szeptember 30-án reggel 7 órakor

Állomások	Légnyomás mm. 760 +	A hőmérséklet Celsius szelőn	Csapadék mm.	Állomások	Légnyomás mm. 760 +	A hőmérséklet Celsius szelőn	Csapadék mm.
Árvavárja	75.1	14.0	0	Pola	55.5	15.5	19
Balmazújváros	75.2	13.2	0	Losina	56.4	17.1	1
N.-Szombathely	75.2	13.2	0	Sarajevo	55.7	15.7	1
Magyar-Ovár	75.2	13.2	0	Torino	57.3	14.6	22
O-Gyula	57.4	13.1	10	Flórenca	58.7	13.3	22
Erdapost	58.7	14.5	11	Róma	56.9	17.1	4
Sopron	59.2	11.4	10	Nápoly	63.0	19.0	4
Hérvény	59.1	12.2	23	Budapest	59.7	17.6	2
Keszthely	57.2	14.1	2	Palermo	61.5	15.4	2
Zágráb	57.7	12.9	11	Makta	61.2	21.1	1
Fiume	54.5	14.4	82	Zürich	53.8	19.3	1
Cikvenica	53.6	17.0	10	Biarritz	62.0	17.1	1
Pancsova	57.8	17.7	1	Nizza	56.3	14.6	1
Debrecen	56.0	18.4	1	Páris	54.3	13.5	25
Arad	56.0	17.3	1	Kopenhága	59.8	10.3	25
Szeged	56.1	17.9	1	Hamburg	62.4	17.2	1
Szolnok	55.8	16.2	1	Berlin	60.3	16.0	1
Eger	57.4	14.8	1	Christiansund	65.0	10.4	1
Debrecen	59.2	15.4	1	Stockholm	60.9	10.0	1
Keménymén	60.5	12.6	8	Szent-Pétervár	54.2	17.6	1
Ungvár	59.8	15.1	8	Moszkva	61.0	17.1	25
Szalmon	59.9	15.3	8	Varsó	60.3	16.0	1
Nagy-Váradi	59.8	18.8	1	Kiow	63.3	16.4	1
Kolozsvár	58.7	12.5	1	Odessza	61.0	16.0	1
Nagy-Szeben	59.0	13.6	3	Szulia	66.7	19.4	1
Bécs	58.9	11.4	4	Szofia	60.0	16.0	1
Nalszab	58.6	10.5	11	Konstantinápoly	59.9	22.0	1
Klagenfurt	57.9	11.4	19				

Közép- és Dél-Európa egy nagy depressziós-terület, melyet a 760 mm.-es izobár határol. Északon a légnyomás magasabb, de egészen a nyomási különbségek jelentéktelenek. Az európai időjárás felhős, többnyire esős: a hőmérséklet eloszlásában nincs változás. Hazánkban az idő jobbra esős. Különösen az ország nyugati felében esett jelentékeny csapadék (Fiumében 82 mm.). A hőmérséklet elég magas és éjjel sem száll 10° alá. Az ég bőséges, helyenként köd képződött. Zivatar volt: Kolozsvár, Zomborban és Budapesten. Sopronban este 7 órakor gyenge fúvószél érzelt. Felhős vagy ködös idő várható, esővel, lényeges hőváltás nélkül.

VIZÁLLÁS.

— Szeptember 30-án. —

Folyó	Vízjárás	Vízállás	Áradás	Folyó	Vízjárás	Vízállás	Áradás
		centiméter	v. apadás			centiméter	v. apadás
Alba	Schärding	+ 085		Alba	M. Sziget	+ 015	
Alba	Passau	+ 131		Alba	Tisza-Ujlak	+ 024	
Alba	Bécs	+ 158		Alba	V-Namény	+ 122	
Alba	Pozsony	+ 085		Alba	Camp	+ 212	
Alba	Komárom	+ 137		Alba	Tokaj	+ 109	
Alba	Budapest	+ 082		Alba	Szolnok	+ 140	
Alba	Ercsény	+ 081		Alba	Csongrád	+ 203	
Alba	Páks	+ 081		Alba	Szeged	+ 135	
Alba	Mohács	+ 093		Alba	Titell	+ 029	
Alba	Ujvidék	+ 056		Alba	Dees	+ 027	
Alba	Zimony	+ 017		Alba	Szabvány	+ 020	
Alba	Pancsova	+ 019		Alba	Munkács	+ 020	
Alba	Bazsán	+ 023		Alba	Lobozs	+ 010	
Alba	Orsova	+ 061		Alba	Ungvár	+ 010	
Alba	Holonau	+ 002		Alba	Bartha	+ 039	
Alba	Zsolna	+ 009		Alba	Zemplén	+ 036	
Alba	Szered	+ 020		Alba	Sajtó	+ 124	
Alba	Ersekújvár	+ 010		Alba	Zsolna	+ 050	
Alba	Sárrát	+ 010		Alba	H-Nemess	+ 010	
Alba	Győr	+ 183		Alba	Bereityé	+ 010	
Alba	Zákány	+ 010		Alba	H-Ujlak	+ 010	
Alba	Eszék	+ 034		Alba	Sch.ár.	+ 000	
Alba	M. Szardab	+ 040		Alba	Nagyvárad	+ 022	
Alba	Zágráb	+ 020		Alba	F.árts	+ 063	
Alba	Sziszek	+ 022		Alba	Fek.ár.	+ 018	
Alba	Mitrovics	+ 053		Alba	Est.ár.	+ 004	
Alba	Károlyvár	+ 045		Alba	H.ár.	+ 051	
Alba	Novi	+ 000		Alba	Gy.ár.	+ 033	
Alba	Banjaluca	+ 000		Alba	Avni	+ 142	
Alba	Doboj	+ 012		Alba	Makó	+ 039	
Alba	Zvornik	+ 012		Alba	K-Kantály	+ 023	
				Alba	T-Konovár	+ 023	
				Alba	N-Beczer	+ 021	

Mékek magyarázata: * = Jogerős; + = Olajolt; - = 0 alatti; - = Arató; ? = Ismétlés.
Mecsekjegyzések: Az ország nagy részében közepes esőesett, helyenként zivatar jelentek. Maximum Moórán 31 mm.) A Dunán felső szakaszon az áradás már megkezdődött és október 8-ikán Mohácsra is fog már jelentkezni. Bécsből keletre Orsováig ma még apadás mutatkozik. A Dráva és Száva felső szakaszainak szintén apadnak. A Tisza egész hosszán apad.
A vízállások általában alacsonyok. A vízállás a hajlat tájánál 140 cm.

BABEL.

Francia regény.

(53)

Írta: Augustin Filon.

Walden asszony éles szemei pedig gyakran pihentek Fidésen a bizalmatlan kíváncsiság kifejezésével. Csak Amy nem sejtett semmit a valóságból. Egy reggel félrehívta Fidést és magával vitte szobájába. A szekrényből egy kis dobozt vett elő, melynek a kulcsa szalagon lógott.

— Tudja mi van ebben ?

— Hogyan találjam ki ? ... Talán egy kis csörgő-babi részére ? ...

— Végre ideletem ... egy teljesen szabályszerű, két tanu által aláírt végrendelet ... Egy asszony, ki először lesz anyává, olyan mint a katonája, ki háborúba készül ... Ha meghalok, azt akarom, hogy sirassanak azok, kik szerettek, de nem akarom, hogy távozásom miatt anyagi gondjaik legyenek ... fölösleges mondanom, hogy önre is gondoltam ... Vagyonomat Julienre hagytam, ki enélkül ép olyan szegény volna, mint azelőtt ... Nem akarom, hogy olyan rokonokra szálljon vagyonom, kiket sohasem láttam.

Fidés hidegen felelt :

— Önnek vas szervezete van. Olyan asszonyok, mint ön, bámulatosan állják ki ezt a megpróbáltatást. Minek is bibelődik ilyen sötét gondolatokkal ?

— Ezek nem sötét gondolatok ezenfelül ennek meg kell történnie. Vegye ezt a dobozt és helyezze biztonságba. Ha bajom esnék, adja Juliennek, de előbb egy szót se szóljon neki. Ő annyira büszke, annyira kényes ! félek hogy megbántanám.

Fidés vállatvonva vette el a dobozt. Ez a nagylelkűség lealacsonyította önmaga előtt, mert rettentesebbnek tüntette fel bűnét a saját szemeiben. És, így szokott ez lenni, a gyűlölet és féltékenység, melyet lelkében táplált Amy iránt, ettől fogva csak nőtt. Szinte önkívületbe esett, arra gondolva, hogy ez a nő, kinek boldogságát elrebolta, jótéteményeivel igyekszik őt lekötelezni. Nyomorultnak érezte magát a megváltás lehetősége nélkül s ez este egy nemével az örült és bánatos szenvedélynek vetette magát szeretője karjaiba.

Eljött az ősz, mely megfosztotta ékességétől a réteket és Finchley erdeit. Utána pedig szomorú, kemény tél következett. De az ifjakra és boldogokra az évszak e hangulata nem terjedt ki és karácsony felé a londoni élet a legzajosabb, legpezsgőbb lett. Folytak a mulatságok, műkedvelői előadások, jótékonysági bazárok élőképekkel. A football-clubok teljes pompájukat fejtették ki és a hampsteadi tő jegén egymást követték a korcsolya-ünnepek. El-Obayd, hol minden előkészületet megtettek a gyermek üdvözlésére, sokkal zajosabb és vidámabb volt, mint rendszeren. A jövés-menés, az ebéd, a léák, a látogatások e zajában Julien és Fidés fájdalmas viszonya folytatta a maga titkos útját. Julien még nem fárasztotta ki ez a kaland, de előre látta már az unalom beköszöntését, amin nem is csodálkozott. „Igaza van Fidésenek, gondolja ; örökké ez nem tarthat. Egyik vagy másik napon vissza fogja követelni tőlem a szabadságát és én távozni engedem. Ki tudja, talán nem is bánja, ha szavánál fogom ? Mit fog kezdeni ? ... Ah ! erre lesz idő gondolni, ha már ott tartunk. Ki kell használnom az utolsó órákat és aztán visszatérnem a komoly élet-hez, ambícióimhoz, teendőimhez. Ez nem volt egyéb, mint egy köztétel, mely felséges vala s mely visszaadta már-már veszendőbe ment életkedvem.”

Most, hogy visszanyerte hidegvérét, más-kép ítélte meg a helyzetet. Jobban ismerte az életet, semhogy ne tudta volna, hogy ha a világ előtt örökre ismeretlen marad is valamely morális vétség vagy bűn, minden hiba, mely ismétlődik vagy tartóssá lesz, végre mégis csak elárulja magát. És ezért gyakran gondolta magában : „Ez az utolsó éjszaka.” De ha visszontlatta Fidést jökendőben vagy megtörtén, szomorúan lángoló tekintetével, szabályszerű testével, mozdulatainak poétikus hajlékonysá-

gával : akkor elállt a szava. Egy napon azonban összeszedte magát és határozott.

„Gyáva vagyok. Véget kell vetnem ennek a dolognak.”

A dátumot nézte : december huszonegyediké volt, karácsony este. Megesküdt, hogy ez est után mindent elmond Fidésenek.

Vendégek voltak az ebédnél és El-Obayd-ban sokáig virrasztottak. Táncot improvizáltak és éjfélkor a jelenlevők megölték egymást a karácsonyfa alatt. Amy ki karosszékén mindenkitől bucsut vett, utolsónak vonult vissza s meghagyta Nahimának, hogy oltsa el a karácsonyfa gyertyáit. Azután férje karjára támaszkodva lassan ment fel a szobájába, mialatt csukott ajkakkal mormogta refrainjét egy divatban levő poétikus keringőnek, melyet az estélyen énekeltek.

Hálószobája küszöbén megálltak.

— Jó éjt. Ne keltsük fel Fidést, kinek főfájása van s már bizonyára régóta alszik.

De Julien nem sietett, hogy otthagyja feleségét.

— Nem leszek örökre száműzve ob-ból a szobából — szól gyengéden és egész halkán.

Hosszasan nézte Amyt. Csinos volt az estén, állapotával járó kimerültségében ; jövőbeli anyasága már rávetette glóriáját és anyagi báj ömlött el egész lényén. Egy gondolat ébredt Julien agyában : talán visszatérnek a mézeshetek első és tiszta örömei s Amy gyógyítja őt Fidés iránt való szenvedélyéből, amint Fidés Amyt feledtette el vele. Amy férje kézzorításában, valami édes, méla könyörgést érzett, mely titkos boldogsággal töltötte el s egy pillanatra habozott. Aztán a mentegetőzés egy bájos mozdulatával intette felé :

— Jó éjszakát !

Egy utolsó mosolylyal zárta magára az ajtót ...

Körülbelül két órával később egy borzasztó esemény ébresztette fel Amyt. A szobát metsző füst töltötte be és fojtogatta őt. Az ablakot át lobogó világosság hatolt be. Egy pillanat alatt talpon volt, meztelén az ajtóhoz futott és kinyitotta, de az arcába csapódott forró és fojtó gőz mely az egész folyosót átjárta, eltántorította.

Az egész ház lángokban állott. Az óriási előcsarnok szinte tüzkemenczévé változott. Mindazok a drágaságok, melyek itt fel voltak halmozva, az antik butorok, a drága szőnyegek a diszített erkélyek és feljárók, minden a lángok martaléka lett. A vörös füst, melyen a lángkévek csapódtak át, sűrűen szállt fel az üvegfedélhez, mely nagyokat roppant s tört darabjai a parázstömegbe hullottak.

(Folytatása következik.)

A szerkesztésért felelős : Kálnoky I. h. szerkesztő.

ZENEMŰ

Katalógusokat

Zongora
Harmonium

Hegedű
Gordonka

Czitera
Kamarazene

Zenekarok
Gitar

Dalok
Humorisztika

Karok

Duett, terzett

Tanulmányművek
és egyebekről

INGYEN
és bérmentre küld

OTTO MAASS

Zenekereskedés **BÉCS**, VI/2 Mariahilferstrasse 91. sz.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. szeptember 30-án.

Table with multiple columns listing market prices for various goods, currencies, and securities. Includes sections for 'Állampapírok', 'Záloglevelek', 'Elsőbbségek', 'Részvények', and 'Bankok'.

3085—1898. szám.

Feladási hirdetés.

Alább részletezett vágások fakészletei az apatini m. kir. erdőhivatal irodájában 1898. évi október hó 17-én délelőtti 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek el fognak adatni és pedig:

Table with columns: Tételszám, Erdőgazdálkodási megnevezése, Kihelyezési időtartam, Megbecsült (épület- és műszerifa, tűzifa), Kikiáltási becslés. Lists various forest lots for auction.

Az árverési és szerződési feltételek alólírott hivatal és az illető erdőgazdálkodásokról megtekinthetők.

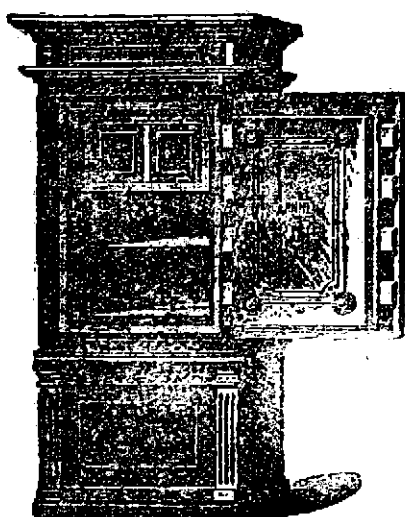
Apatinban, 1898. szeptember hónapban.

M. kir. erdőhivatal.

A legjobb hangszereket és kurokat REMÉNYI MIHÁLY a m. k. zeneakadémia szállítójának lehet beszerezni.

Makulatura-papír olcsón kapható Bővebbet akiadóban.

Van szerencsém

A n. é. közönséget értesíteni, hogy a fővárosban több előlelt szabóvezető mint szabás müködtem és most saját műhelyemet vezetem. Ioi elsőrendű polgári ruhák készülnék oszakis mérték szerint valódi angol és francia gyapjuszővelékekből jótállás mellett. Áraim:

Dívtos öszl vagy tóli öllönyök 12 firtól 15 firtig. Téli kabát 14 firtól 18 firtig

Lichtmann Sándor férfi szabó mester Budapest, Rottenbiller-utca 8.

A feltaláló Dr. Meidinger tanár ur által kizárólag hitelesített Meidinger kályhagyár Heim H., Budapest és Bécs

valódiságban oszakis főnkünkben Budapestban, Thonet-udvar, kaplatók.

Arnheim S. J. első és legnagyobb

pénzszekrény

és tresor-gyár

Budapest és Berlin. Alapított 1833. Pánczél-szobák, Safe-depositok. Gyár: Budapest, Kilső Soroksári-ut 92. Mintarektár: Dorottya-utca 7.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, szombat, 1898. október 1-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Évi bérlet 153. Havi bérlet 1.

A rejtett arc.

Vígjáték 4 felvonásban. Írtá Blumenthal Oszkár. Fordította Auorján Sándor.

Személyek:

Mençers Nuday
Kitty, leánya Csillag T.
Mençers Sarolta Cs. Alszegi
Drontheim Ottó Császár

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Évi bérlet 94. szám.

Belincioni Gema asszony vendég-fellegvétel:

Bajazzók.

Dráma 2 felvonásban. Szövegét és zenéjét írta Leoncavallo. Fordította Radó Antal.

Személyek:

Nedda Belincioni
Bano Larizza
Poppo Várady
Ceppe Kertész
Silvio Beck
1.) pór Ney B.
2.) pór Juluzzi

Paraszbecsület.

Melodráma 1 felvonásban. Zenéjét szerzette Mascagni P. Szövegét írták Targioni-Tozzetti és Monacsi. Fordította Radó Antal.

Személyek:

Sanzuzza M. Rottar
Lola Pajár
Turiddu Arányi
Alfo Vára i
Lucio Belincioni

NÉPSZÍNHÁZ.

K. Kopácsy J. assz. mint vendég. Másodszer:

Komédiások.

Operette 3 felvonásban. Írták M. Bucheron és A. Mars. Fordította Makai Emil. Zenéjét szerzette Louisa Varney.

Személyek:

Toulouze Németh
Olympia K. Kopácsy
Clorinda Gazsi M.
Paul Vaubert Szirmai
Valpurgis Haskó
Gallac Teinyei
Julius Caesar Solymosi
Auguste Ujvári
Jupiterné M. Csatai
Atlasné Kovács K.

VIGSZÍNHÁZ

768. szám. — 768. szám.

A végrehajtó.

Böhözt 3 felvonásban. Írták Sylvane és Artus. Fordította dr. Beldi Izor.

Személyek:

Cheradame Hegedűs
Octavie Nikó L.
Brocatel, égyvöd Göth
Antoinette Molnár L.
Largilette Szerényi
Pimporet Gyöngyi
Kapitány Kazaliczky
Cyprienne Deili E.
Marianne Boross
Zélie, szakácsné Mátöröczky
Rendőrbiztos Magyarai
Bérszolgá Ronaszky
Jusline Muraközy

Kezdete 7 és fél óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Aranylakodalom.

1848—1898.

Látványos alkalmi játék. nyolcz képien, dalokkal és táncszal. Írták: Beöthy László és Rákosi Viktor. Zenéjét összeállította: Fekete J.

Személyek:

Koltay Jenő Molnár L.
Katalin Szarvassy
Béla, frak Kardos A.
Nyárály Gireth
Honka Aranyossy
Vidals János Somogyi
Emerenzia Láng Etel
Bem tábornok Láposi
Petőfi, százados Gabányi
Mikulák Janó Rózsahegyfi
Kranzbácsi Sziklai
Táncsics Kovács
A kormányzó Fűredi B.
Kurucz felállítás Hidasi K.
Pista, vőlegény Odry
Boriszka Szalay
Nikolajevics Irán Giréthy K.
Szergejevics Kemény

Kezdete 7 óraker.

VÁROSLIGETISZÍNHÖR

Igazgató Föld Zsigmond.

Zárva.

BUDAI SZÍNHÖR

Az eleven ördög.

Operette 3 felvonásban.

Kezdete 7 óraker.

Színházi műsorok.

Table with 6 columns: Nemzeti Színház, M. Kir. Operaház, Vgy Színház, Népszínház, Magyar Színház, and others. Rows include dates and play titles like Elektra, A végrehajtó, A tót leány, Áruló, Piroska és a farkas.

KÉJUTAZÁS *) *) KONSTANTINÁPOLYBA. Indulás 1898. október 15-én. Utazási tartam: 10 nap. Részvételi ár 120 ft. (1-rendű ellátással.)

MINDENÜTT KAPHATÓ RÉTHY FELE RÉTHY BÉLA GYÓGYSZERÉSZ Békés-Csabán.

FOGAK Fogorvos dr. NEUFELD, Budapest, Kossuth Lajos-u. 4. Dreher-palota.

Czimbalon APPEL IG. Gróf Károlyi-u. 24. Budapest.

MIKSZÁTH KÁLMÁN Kathángy-Naptárát 1899-re ajánljuk a hirdető közönség figyelmébe.

IV. Eladók-Handicapja. 2000 korona a győztesnek. Távf. 1600 méter. Table with names, scores, and trainers.

V. Nyeretlenek versenye. 3000 korona a győztesnek, 400 korona a másodiknak. Távf. 1000 méter. Table with names, scores, and trainers.

VI. Handicap. 3000 korona a győztesnek, 400 korona a másodiknak. Távf. 1100 méter. Table with names, scores, and trainers.

WALTER B. kávéháza

VIII., József-körút 29. sz. alatt.

Naponta

zene-hangverseny

A híres Miskolczy Géza pécsi zenekara által

Az uri közönségnek legjobban ajánlom ruhabérleti rendszeremet Deutsch F. Károly, Andrassy-ut 1.

Iskolakönyvek és egyéb műveket

legmagasabb áron vásárol 1327

Rozsnyai Károly IV., Múzeum-körút 15.

Finom női fehérneműket és

menyasszonyi kelengyéket

jutányos árban, legnagyobb viláslázkban ajánl 637

Kanitz Ferencz és Tsa

szepességi vászonraktár

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minder. szó 2 krajczár.

Kiadóhivatal:

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Előre fizetendő kasszában, levélbélyegekből vagy postautalványon.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Czészerző az aprotírdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben, könnyen kiszámíthatja az aprotírdetés árát.

LEVELEZÉS.

Amicus. Sorait csak ma vettem és így csak most értesíthetem, hogy ajánlatát elfogadom. — Levelet még nem küldtem, mert még arra várok. Irjon ön a kiadóhivatalba jelégem alatt és kérem azt e lapban jelezni. Üdvözlő Jóbarátja. 6598—1

Enyém. Mi újság édes kis fiam? Hogy mulatsz? Ugy-e soha sem gondolsz rám? De annál többet vagyok én veled. Borzasztóan szeretnék már látni és nem tudom ha nem-e megyek utánad. Ok jól vannak. Holnap ismét írok Gondolj egy keveset imádó Tiedre. 6436—1

Szeretmi vágyó, jó állása fiatal ember óhajt megismerkedni egy esinos és mindenkiféle szellemes urnőgygyvel. Leveletet a kiadóhivatalhoz küldeni. „Sándor” jelige alatt. 6408—1

Bertuska. Miert nem válaszolsz levelekre? Talán nem kaptad volna meg, pedig több oly dolgot írtam, melyre a válasznak már meg kellett volna érkeznie. Irj, ha e sorokat olvastad, csókoló M.-odnak. 6404—1

HÁZASSÁG.

Jgen jó és biztos állású 28 éves fiatal ember szeretne megismerkedni egy komoly, intelligens fiatal leánnyal, házasság czéljából. 3—4000 frt hozományt kíván. Csak komoly leveleket vesz figyelembe, melyeket „Komoly” jelige alatt kér a kiadóhivatalba. 6368—2

ALLÁST KERES.

Kereskedelmi szaktanfolyamot kitűnő sikerrel végzett kisasszony keres irodai állást szerény feltételek mellett. A gyors- és gépirásban jártas. Címe a kiadóban. 6386—3

PROGRAMM.

BUDAPESTI LÓVERSENYEK.

Őszi meeting.

Szombat, október 1. 4. nap. Délután 2 óra 15 p.-kor.

I. Eladóverseny. 3000 korona a győztesnek. Táv. 1600 méter.

1 (2) Mr. Blue-Green 26 s m Tristan II. ap Villám a Powidel	48 1/2
2 (1) Ugyanaz 26 s k Palma ap Theodore a Palmaram	57
3 Gr. Degenfeld I. p k A la groque ap Fenék a Bokréta	57
4 Dreher A. ur s k Elfe ap Trick-Track a Elecia	47
5 Capt. Gaston p k The Winnings ap Morgan a Raweescraig	52
6 Geist G. ur p m Abunl ap Abenlon a Szikra	48 1/2
7 (3) Jankovich D. ur s m Bráva ap Beaumont a Takaros	45 1/2
8 (7) Ugyanaz p k Czizna II. ap Espoir a Sicily	47
9 Krausz L. ur s k Zuzsi ap Stranzian a Sugar-plam	47
10 Lov. Lederer s k Epsilonia ap Filou a Anodyne	47
11 Mr. Neumannet p m Lodi ap Magus a Speculation	48 1/2
12 Szászberki mezes s k Gwon ap Gunnersbury a Leány	58
13 Szemere M. ur p m Grimaldi ap Orvieto a Grey Mist	48 1/2
14 (13) Wahrman R. p m Gwehrtraus ap Triumph a Sorella	53 1/2
15 (14) Ugyanaz p m Bonnd the corner ap Simonian a Sultana	53 1/2

Jelöltjeink: Lodi—Wahrman istálló.

II. Pásztor-díj. 3000 korona a győztesnek, 400 korona a másodíknak. Táv. 2000 méter.

1 Blaskovich Ernő ur 46 s m Kelet ap Gunnersbury a Csintalan	65 1/2
2 Gr. Ezerfolyó Mihály 36 p m Kering ap Morgan a Content	66
3 Graf Hunyady I. 36 s k Bainty ap Stronizian a Duchess	64 1/2
4 (3) Ugyanaz 36 s k Weatherbound ap Stronizian a Weather	64 1/2
5 Gr. Karolyi I. 36 p m Filkus ap Preferant a Merry Bird	62 1/2
6 Miklósfalvi mezes 36 p m Wagner ap Purdian a Almánia	66
7 (8) Dr. Springer G. 36 s m Pavolin ap Lowland Chief a Pavane	61
8 (7) Ugyanaz 36 p m Candide ap St. Serf a Jennesse	63
9 Thuró-Valkó assisa 36 p m Aidoszias ap Durure a Altona	68 1/2
10 (11) Wahrman R. ur 36 p m Sorgenkind ap Gunnersbury a Ravissant	66
11 (10) Ugyanaz 36 p k Duna ap Durure a Narcissa	67
12 (13) Mr. C. Wood 36 p m Föth Park ap Morgan a Falaise	69
13 (12) Ugyanaz 36 p m Zászós ap Fenék a Tartan Banner	61

Jelöltjeink: Pavolin—Zászós.

III. St. Leger. 60.000 kor. a győztesnek, 6000 kor. a másodíknak, 4000 kor. a harmadíknak. Táv. 2800 méter.

1 (2) Dr. Andrássy T. s m Hortes ap Czima a Usa	66
2 (1) Ugyanaz p k Velece ap Stronizian a Veglia	64 1/2
3 Chermel Gy. ur p k Földök ap Kisber assese a Pallas	64 1/2
4 (6) Dreher A. ur p m Gagerl ap Panzerschiff a Gay Lady	66
5 (4) Ugyanaz s k Billnitz ap Trick-Track a Bee	64 1/2
6 (5) Hartenberg s m Zeltgenzere ap Saraband a Beauty Spot	66
7 Gr. Hunyady I. s k Weatherbound ap Stronizian a Weather	64 1/2
8 (3) Dr. Königwarter H. s m Áruhá ap Gaga a Artless	66
9 (8) Ugyanaz s k Komázaszany ap St. Serf a Thoughtless	64 1/2
10 Mr. John Reeves p m Shannon ap Panzerschiff a Szentah	66
11 (12) Dr. Springer G. s m Gaspilleur ap Royal Hampton a Thriftless	66
12 (11) Ugyanaz s p m Lulu ap Harvester a Adette	66
13 Dr. Uchitzit Zs. p m Nickerl ap Nickel a Kockasszus	66

Jelöltjeink: Áruhá—Nickerl.

Tanítójelölt ajánlkozik házi tanítónak intelligens családnak, ki e téren nagy jártassággal bír és a héber oktatásban kiváló tehetsége van. Igényei szerények. Czim a kiadóban. 6114—3

ALLÁST KAPHAT.

Ügyes ügynökök állást nyerne. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek „Kittunó kereset” jelige alatt. 6314—4

OKTATÁS.

Francia órákat ad tanárjelölt, ki több évet Parisban töltött. Levelek „Francia” czímen a kiadóba kéretnek. 6326—5

Czimbalom-tanító ajánlkozik, tanít a legkiválóbb tannód szerint (óránként 50 kr.). Ugyanott egy remekhangú, pedálos Horváth-féle czimbalom is eladó 60 forintért. Czim a kiadóhivatalban. 5694—5

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

A Ságymányoson, valamint Agyalföldön Szent László-úton és Pelncház-utcában, néhány telek jutányos árrban eladó. Czim a kiadóhivatalban. 5402—7

ELADÁS.

Vaskereskedés, esinosan berendezve, élenk forgalmu helyen, nagyobb vállalat végett, olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban. 2078—8

Egy féli gallér és egy elegáns fekete plüss-lizster jakni, ugyszintén egy világos selyem-ruha, alig használt, olcsón eladó. Czim a kiadóban. 6418—8

Gyümölcsöt, Mohács-Margitta, Szigeti-termet, mely télen át tartós, a következő árak mellett szállítok, utányvétellel: 100 drb. szerezcsika-alma 2 frt, 100 drb jeges-alma 2 frt, 100 drb bór-alma 2 frt, 100 drb óriás-alma 3 frt, 100 drb császár-körte 2 frt ab Mohács. Rendelményénel kérem az utolsó vasuti-, vagy hajó-állomást megnevezni. Perlesz FÉLŐP Mohács-on. 6127—8

Elegáns menyasszonyi ruha olcsó áron eladó Czim a kiadóban. 2088—8

Ujpesten, a piac téren legelőnebb forgalmu helyén egy fűszerüzlet, pálinka-, sör- és borengedőhely más vállalat miatt eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6116—8

VÉTEL.

Magyar Compass 1873—1883-iki évfolyamait megvételre kerestelek. Ajánlatok az év megjelölésével a kiadóhivatalba. 6046—9

Egyenruha, gyalogsági, megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban. 6288—9

Használt olcsószoba-szokronyt keresek megvételre. Czim a kiadóhivatalban. 6298—9

Ístálló két lóra kerestetik. Czim a kiadóhivatalban. 6364—9

KIADÓ SZOBÁK.

A Kerepesi-úton egy kényelmes 2-ablakos utcai szoba kiadó, teljes ellátással együtt havi 45 forintért. Czim a kiadóhivatalban. 6144—10

Elő emeleti utcai szoba, esinos butorizzattal, külön bejárattal kiadó. Czim a kiadóban. 5970—10

Teljes ellátást kaphat két fiatal ember a jövő tanévre egy tisztességes ízr. családnál, közel az Erzsébet-körút a Barcsay-utcahoz. Czim a kiadóban. 5914—10

Elegáns utcai szoba a József-téren, fűrdőszoba használattal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 6242—10

LAKÁS KERESTETIK.

Jóforgalmu pálinkamérés kerestetik megvételre, lehetőleg munkás vidéken, és lakással egybekötve. Ajánlatok M. K. jellegével a kiadóhivatalba kéretnek. 6256—11

SZOBA KERESTETIK.

Intelligens családnál lakást esolleg teljes ellátást is kaphat olcsó ár mellett egy tisztességes nő. Czim a kiadóhivatalban. 6388—18

Szepsőházba nyíló szobát keres egy fiatal ember a József-körúton az „Országos Hirlap” közelében havi 18—20 forintért. Ajánlatok B. C. jegy alatt a kiadóhivatalba küldendők. 6188—12

KIADÓ LAKÁSOK.

Bérbeadó. Üllői ut és Erkel-utca sarkán 5 nagy szobás ur lakás szalonnal 950 frtért. 2 nagy utcai, különbejáratu udvari szobával 380 frtért. Egy utcai, egy udvari szoba 250 frtért. Mindegyikhez mellékhehelyiségek. Nagy bolt szobával konyhával 625 frtért. Kisebb bolt eselédzszerzőnek 350 frtért. Több más helyiségek. Czim a kiadóban. 6939—13

Kiadó lakás a Nagymező-utcában, mely áll 2 utcai, egy udvari szoba, előszoba, stb. Évibér 500 frt. Czim a kiadóban. 6009—13

Két külön bejáratu szobából és konyha stb. álló lakás az V. kerületben Vadász-utcában azonnal kiadó Ugyanott egy műhelynek, vagy raktárnak alkalmas, az utcára nyíló nagy pineze is kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 6164—13

KÖNYVEK.

Jó francia regényeket szeretnék venni könyvtárma berendezéséhez. Ajánlatokat a czim és az ár megjelölésével a kiadóhivatalba kérek „Könyvtár” jelige alatt. 6262—15

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, n:ahelynek, divatszalonnak, rodomnak, egyleti helyiségnak, vivőtoromnak, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3662—17

Nagy bolt helyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4706—17

KÜLÖNFÉLE.

Köhögésnél, rekedtségnél vagy 80 krért Réthy-féle Pemeteft-czukorkát. 1537—18

Egészséges, szép, okos fiucska jószívu családnak örökbe adatik. Czim a kiadóhivatalban. 2060—18